

Pe pošti prejemam:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6,50 „ — „
mesec „ 2,20 „ — „

V upravnistvu prejemam:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1,70 „ — „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, o
pol 6. uri popoldne.

Štev. 270.

V Ljubljani, v soboto 24. novembra 1900.

Letnik XXVIII.

Za Slomšekove uzore!

Jutrašnja noč od 25. do 26. listopada bo ravno sto let, odkar se je rodil veliki vladika, pisatelj, pesnik in govornik Anton Martin Slomšek. Kakor svetla zvezda v temno, razburkano noč seva njegov spomin v vroče boje sedanjih dni! Slaviti ga ne moremo drugače, nego da gremo v boj za njegove uzore. Zato pa bodi kot spomin nanj beseda, ki jo je on sam leta 1861. zaklical glasno vsem Slovincem:

„Prosim vas v imenu vaše in naše blagosti in sreče, ne držite nemarno križem svojih rok, in ne pustite, da bi vam drugi postiljali, malopridni, širokoustni ljudje po svoji spačeni volji! Odprite oči, oglejte si dobro, koga boste izvolili, potem pa krepko pristopite in si izvolite može po božji volji modre in pravične, srčne in resnične! Pa to vam povem, ne izbirajte jih po njihovih sladkih obljubah; zakaj kdor preveliko obeta, premalo dopolni. Izvolite si svoje može po njihovih dosedanjih delih, kako so se med vami dosedaj nosili in dobrega storili. Še enkrat vam rečem: volite modro, izvolite dobro!“

Slava Slomškovemu spominu! Borimo se krepko za njegove uzore!

Volilni oklic katoliškonarodne stranke.

Naš volilni oklic ni našel milosti v očeh naših liberalcev. Stvarna kritika je seveda nemogoča — zato se je plemeniti »Narod« zadovoljil s tem, da je pri tej priliki zopet škafe gnojnice izlil na dr. Šusteršiča. No »Jedes Tierchen hat sein Pläsirchen« ali slovenski: »Vsako tele ima svoje veselje«. Na to polje »Narodu« ne bomo sledili — to je in ostane patent »Narodovega« razumništva, v katerega nikakor nečemo posegati.

Je pač žalostno, če se primerja oba oklica in mora na tiem priznati; v oklicu neumnih klerikalcev vse polno misli, jasna smer, odločnost in modra previdnost; v oklicu »intelligence« pa neizmerna duševna reva, same prazne fraze. Jezo Tavčarja in Malovrha zbog tega lahko

razumevamo. Zagotavljamo ju, da bode njuna jeza še mogočno naraščala v tej volilni borbi.

Samo Malovrhove »Novice« so se pogumno vrgle na stvarno kritiko katoliškonarodnega oklica, v uvodnem članku, katerega je očitno spisal bivši državni poslanec z lepo brado. Ničesar ne ve v našem oklicu kritikovati — nego izključno le odstavke, ki se z vso jasnostjo in odločnostjo obrača proti obstrukciji. Stvarna kritika zasluži stvaren odgovor, naj pride od koder hoče. Zato tudi »Novicam« stvarno odgovarjamo.

»Novice« menijo, da se naš program »proti obstrukciji« ne da izvršiti drugače, nego da se razbije slovanska krščansko-narodna zveza. Čes, Hrvati ne bodo za to, Malorusi tudi ne in slovenski liberalci tudi ne — torej razpade skupni klub. — Glede morebitnih liberalnih slovenskih poslancev že itak vemo, da ne gredo v slovansko-kršč. zvezo — torej njihovi glasovi ne pridejo v poštev. Kar se pa tiče drugih slovenskih, hrvatskih in maloruskih poslancev, pa vendar zelo dvomimo, da bi večina istih ne uvidevala, kako nujno je potrebno, da preneha obstrukcija.

»Novice« same pravijo: »V tem smo vsi jedini, da je češka obstrukcija za nas Slovence ravno tako nesrečna, kakor je bila nemška obstrukcija«. Istina! Iz simpatije za češki narod smo to nesrečo v zadnjem zasedanju državnega zbora prenašali — odsej pa bomo vse sile zastavili, da se ta nesreča za bodoče od nas odvrne. To mora sprevideti vsak domoljubni Slovenec ali Hrvat, ki s pametjo motri politične razmere.

Tudi pametni Mladočehi uvidevajo, da je obstrukcija Čehom samim v kvar. Zato je bivši načelnik mladočeškega kluba dr. Engel, odložil načelnštvo, ker so Mladočehi obstrukciji. In sedaj se brani prevzeti državno poslanstvo, ker se boji, da bodejo Čehi zopet obstrukciji — a on, dr. Engel, za tako vratolomno politiko noče nositi odgovornosti.

Če zaprečimo češko obstrukcijo, ne bomo le služili nujnim potrebam našega

lastnega naroda — služili bomo tudi pravim interesom češkega naroda.

Zato ne moremo dvomiti, da se večina slovanske krščansko-narodne zveze odloči proti obstrukciji. Če pa ne, bode pač nasprotna večina odgovorna za taktiko in za posledice. Vsekako ima večina kluba odločevati o taktiki, in sklepom večine se bode vsak član kluba podrgel. Katoliškonarodni poslanci pa bodejo v klubu z vso odločnostjo zastopali stališče, ki je označeno v katol.-narodnem volilnem oklicu. Te pravice jim nihče ne more in ne sme odrekati!

Da ne bode nobenega dvoma, naj še posebej poudarjamo, da je katoliškonarodna stranka nasprotnica obstrukcije v obče, brezpogojno. Ona odklanja sredstvo obstrukcije enkrat za vselej kot protustavno. Ob obstrukciji mora s časoma poginiti ustava — in to bi bilo največje zlo, koje si sploh misliti moremo.

Zato pravimo: Tri leta in pol obstrukcije — je bilo že mnogo več, nego prenesti moremo. Sedaj je prišel čas, ko mora biti konec parlamentarne revolucije in ko se prične zopet stvarno delo, kojega ljudstvo, zlasti naš kmetijski stan, tako nujno potrebuje.

Knez Liechtenstein o »jungovcih«.

Dne 15. t. m. na dan sv. Leopolda je imelo »Katoliško šolsko društvo na Dunaju« velik shod, pri katerem se je premnogo lepega in zanimivega obravnavalo in govorilo o šolstvu na Avstrijskem. Navedemo tukaj le samo sklep krasnega slavnostnega govora, ki ga je imel princ Liechtenstein.

»Naj zdaj sklenem in povzamem nauke za prakso iz svojih izvajanj. Krščanstvo je paladij, je varuh naše moderne kulture, poroštvo vsakega daljnega napredka. Kdor napada krščanstvo in je potiska nazaj, on nas hoče zavedno ali nezavedno izročiti polumiki in barbarstvu; kajti na višini, na katero so dospeli krščanski narodi, se zamo-

rejo ohraniti le z onim sredstvom, kateri jih je povzdignilo.

Majhen a delaven del našega učiteljstva tako imenovani rudeči »jungovci« hoče krščansko vero odstraniti iz šole, i kaže izrecno sovraštvo proti krščanstvu besedo in pisavo, z obnašanjem v šolski prostorih in zunaj njih. Ti rudeči »jungovci« so očitno pohujšanje za naše kršč. ljudstvo vedna in naraščajoča nevarnost za našo civilizacijo. Ti se morajo brez prizanašanja odpraviti iz ljudske šole; oni ne spadajo posvečene prostore, v katerih prejema in pomnožuje mladi zarod duševne zaklad kateri so veličastna dedščina naših očeto. Bojujejo se proti starišem; torej niso vred otroke vzgajati, in so zapravili naše zaupanje. Oni pripadajo tje, kamor se nagibajo: vrste soc.-dem. agitatorjev, kateri, vojni ljudov, delajo za pogin moderne družbe.

Mi pa, ki hočemo reformo moderne družbe, nikakor pa njenega pogina; mi, smo se lotili njenega potrebnega preustroja toda le na nepremakljivi podlagi naše krš. vere in krščanskega življenja; mi, ki že svojim imenom kot krščanski socijalisti k žemo svoj program, smo trdno sklenili, učiteljstvo tako vrediti, da bo zvesto sodelovala k dosegu vzvišene naloge, katera čaka učiteljstva, ki je izšlo izmed krščanskega ljudstva, in je z njim enega srca in ene misli.

Tako se zdaj govori in godi na Dunaju kjer je pred kratkimi leti tekla zibelka liberalni, brezverski izobrazbi in vzgoji učiteljski v našem cesarstvu. Pač vredno resne pomislika marsikomu, kateri pošilja otro v šolo, in kateri jih v nji poučuje.

Volilno gibanje.

Pozor somišljeniki!

Izkaznice in glasovnice so se začele nekaterih krajih že dostavljati. Liberalni agitatorji so bili hitro poleg in so začeli v glasovnice pisati ime liberalnega kandidata. Tako se je sledilo marsikojemu poštnemu katoliško-narodno hišo, kjer bil v glasovnice že zapisan Lu Jelenc!

LISTEK.

Circenses.

»Da bi mogel Zupančič na Dunaju govoriti, za to on ni ... če bo treba govoriti, bo kedo drugi spregovoril.«

Dasi splošno niso posebno važni trenutki, v katerih ljudje govore, moramo vendar priznati, da je znamenit tisti trenutek, v katerem odpre kedo svoja več ali manj modra usta, da bi govoril javno. Posebno znamenit je ta trenutek, ako mora biti govornik ob enem prepričan, da takrat, ko prične s svojim govorom, tega korekturo že boro v »Narodni tiskarni«. Tako prepričanje vzbuja v srcu govornika neko vzvišeno samozavest, neko dobrodejno poznanje svoje veljave in važnosti. Ako bi poslušalci, ki se z velikim pričakovanjem pripravljajo, da čujejo modrost govornikovo, vedeli o tem istodobnem branji korekture, potem bi, — če so praktični možje in jim je čas drag, — šli lepo domu, ter bi potem brali dotični govor v »Slov. Narod«, katerega gotovo boro taki poslušalci, kateri žele srkati vase modrost liberalnih govornikov. Tudi govornik bi bil potem na boljem. Prihranil

bi si trud in pot. Brez vsakega užitka pa bi ostala tista nepoklicana klerikalna ušesa, ki se nastavljajo po shodih ne iz hvalevrednega namena, da bi vase sprejemala liberalne nauke, marveč z najostreje obsoje vredno nakano, da bi ujela vsako nepremišljeno besedo govornika. Take besede seveda niso namenjene, da bi zagledale potom liberalnega tiska beli dan. S tem večjim veseljem pa jih prebira klerikalec po svojih listih, kojih škodoželjni predali so vedno na stečaj odprti dopisom, v katerih se poroča o takih liberalnih nepremišljenostih v veliko jezo govornika in njegovih prijateljev. Kako lepo bi torej bilo, če bi dotični shodi vršili se samo na papirju »Slov. Naroda« s tistim sijajem in velikanskim uspehom, o katerem ve liberalno glasilo vedno toliko pisati, kedar poroča o liberalnih volilnih shodih, v istini, kjer tega sijaja in uspeha nikjer ni, bi se pa ti shodi ne vršili. Besede bi ostale samo pisane, govoriti bi jih ne bilo treba in nepremišljenosti bi ne bilo nobene.

Dr. Tavčar je v Št. Rupertu raje govoril. Kazen ni izostala. Izrekel je o liberalnem kandidatu Zupančiču besede, ki so postale v enem samem tednu krilate: »Da bi

mogel Zupančič na Dunaju govoriti, za to on ni ... če bo treba govoriti, bo kedo drugi spregovoril.«

Vedno čujemo od raznih strani, da ne smemo devati besed na tehtnico za zlato, in opozarjajo nas na pregovor, ki pravi, da »beseda ni konj«. Ta pregovor išče pri besedah živinskega značaja in jih primerja med kopitarji s konjem. Iz teh razlogov tudi liberalnih besed, govorjenih v Št. Rupertu, ne moremo meriti z merilom tega pregovora.

Morda bomo bolj srečni z drugim pregovorom, ki pravi, da »dobra beseda dobro mesto najde«. Poskusimo! Ali je bila šentruprška beseda dobra? Pa še kako! Mar ni dobro, da, celo izvrstno, ako trdi o kandidatu za parlament političen prijatelj, da ne zna govoriti? Ako bi vam, dragi bralci, urar, ki vam ponuja uro in jo strašno hvali, rekel, da ta ura sicer ne gre, da gredo pa zato druge ure, ali bi ne rekli, da je to izborna? Vidite torej! Drugi bodejo zanj govorili! Kaj neda, to je izvrstno! Ako se udomači ta šentruprški liberalni nazor, bo popolnoma preobrazil naše javno življenje. Med uradniki bo opravičen zahtevati, da najhitreje avanzira tisti, ki ne bo sam delal,

marveč za katerega bodejo delali drugi. Tisti delavec bo zahteval največjo mezdo, ne bo sam nič delal in pustil, da bode delali zanj drugi. Skratka, vsak bo pa lenobo in se zanašal na to, da bodejo drugi delali zanj. Samo jedel bo še v sam in se ne bo zanašal na druge. Do je torej bila liberalna šentruprška beseda

Ali je pa našla tudi dobro mesto? brez skrbi! Naše ljudstvo ima tenak čut take besede. Po vsem Dolenjskem se se že govori o kandidatu, ki ne zna sam govoriti. Hudomušneži, — in kje se ta manjka? — pravijo, da naj liberalci raje boro kandidate kar v gluhonemici, toda med onimi gojenci, ki so ravno vstopili jih še niso pričeli vzgajati. Drugi so z mnenja, da se liberalcem, ki imajo take zore glede Zupančiča, sploh ni treba uležiti volitve, naj kar puste, da bodejo zanj na Dunaju govorili, njega samega tem ni treba na Dunaju.

Za zabavo ljudstva, za circenses, so rej poskrbeli gospodje liberalci. Toda, ka znano, hoče ljudstvo panem et circen. Kedor pa pričakuje od liberalcev kruha se krvavo moti.

Torej pozor, somišljeniki, in hitro na delo, drugače utegneta tu ali tam zamuditi! Vsaka popustljivost v tem važnem trenutku je naravnost hudodelstvo!

V že izpolnjenih glasovnicah se vpisano ime lahko prečrta in nad ali pod črto zapiše ime in naslov našega kandidata.

Če je pa glasovnica popolnoma popisana ali sploh pokvarjena, ali če jo je kdo zgubil — dobi pri okrajnem glavarstvu novo glasovnico! Na dan volitve pa se dobe nove glasovnice pri volilnem komisarju.

* * *

Somišljeniki! Ne dajate iz rok izkaznice ali glasovnic — niti pokazati jih nikomur, ki ni znan pristaš katoliško-narodne stranke.

Gospodje zaupniki, Vaša naloga je, paziti, da se to strogo izvrši. Poučujte ljudstvo! Načie marsikateri pošten mož postane žrtev takega liberalnega sleparja. Kriv niti on, emveč dotični zaupnik, ki se ni brigal a svojo sveto dolžnost!

* * *

Izkaznice (legitimacije) so za splošno ku-
lje (13. grudna!) bele, za kmetško skupino
a (18. grudna!) zelene.

Glasovnice so za obe skupini
nake.

Izkaznice in glasovnice so veljavne samo
adaj, če so opremljene s pe-
atom okrajnega glavarstva.

Zaupniki, pazite, da vsak somišljenik
obi izkaznice in glasovnico. Dostaviti se
u mora v hišo. Koder se to ni zgodilo —
ritozite se takoj, če treba, brzojavno, na
krajno glavarstvo, in naznanite ob enem
olilnemu odboru!

Kandidat za dolensjska mesta.

Dr. Elbert, prošt v Novem
estu, je sprejel kandidaturu
a državni zbor v dolensjskih
restih, in osrednji katoliško-
arodni volilni odbor je tej
andidaturi soglasno pritrdil.

Gorenjska mesta.

Po raznih listih se čita, da je kandidat
atoliško-narodne stranke v gorenjskih me-
ih gospod Anton Koblar. Poočlašeni smo
javiti, da ta vest ni utemeljena.

Kandidat g. Globočnik in poslanec g. Pfeifer.

»Slov. Narod« priporoča g. Globočnika
ot kmeta, vsikdar pa zamolči, da ga prište-
ajo grajščakom. Dalje zamolči, da je gosp.
lobočnik poštar v Kostanjevici, za kateri
osel je tako plačan, kakor c. kr. uradnik.
orej je gospod Globočnik odvisen, gospod
feifer pa ne. Glede gospoda Pfeiferja pa
avi »Slov. Narod«, da ni ne kmet, ne me-
an? — Kdo pa obdeluje njegovo obširno
sestvo, katerega ima morebiti več kakor
gospod Globočnik? — Ljudje tukaj vendar
dijo in vedo, da je gospod Pfeifer obnovil
okoli 10 o. vinograda in z žlahtnimi trtami
sadi ter prideluje vinsko kapljico, ki se
hko z najboljšimi meri. — Vsakdo ve, da
nečko gospodarstvo vodi gospod Pfeifer s
ojo soprogo in posli. Ni tedaj to nesramna
litev, da gospod Pfeifer ne ve, kaj je
netovati? Da ne razume, kako kmet živi,
vendar on sam kmetuje. Gospod Globoč-
k utegne imeti lepo govejo živino, gospod
feifer pa žlahtno vinsko kapljico.

Take prazne, neosnovane trditve, kakor
i trosita »Slov. Narod« in »Rodolj.«, itak
ezno misleči človek ne veruje, ker vsakdo
di in ve, da je g. Pfeifer boljši kmet, ka-
r grajščak Globočnik.

Dalje piše »Rodoljub« od 10. t. mes.,
bi gospod Pfeifer rad pomagal ljudstvu,
da ne more. To je vendar grda laž, ko
akdo ve, da gospod Pfeifer ne le samo
d pomaga, ampak je tudi v resnici mnogo-
at pomagal in ne le samo v svojem volil-
m okraju, ampak tudi drugod.

Potem piše »Rodoljub«: »Kdor hoče
nets zastopati, ta mora biti doma na kme-
i in mora biti sam kmet.« Kakšna beda-
a! Če je kdo poslanec na Dunaju ali v
ubljani, vendar ne more biti istočasno na
netiji osebno navzoč. Torej gosp. Pfeifer
di ne more takrat biti na kmetiji, če je
t poslanec na Dunaju ali v Ljubljani. Ka-
r pa ni zborovanja, je pa gospod Pfeifer
i kmetovanju svojih zemljišč ali vino-
adov.

»Rodoljub« meni, da kmetško gospo-
darstvo ni tako navadno, da ga lahko vsak
precej zna, in hoče gospoda Pfeiferja slikati,
da ne umeje nič kmetijstva. Da g. Pfeifer
v resnici dalj časa kmetuje, kakor g. Glo-
bočnik, to se pa zvičajno zamolči.

»Rodoljub« pravi, da je g. Pfeifer bil
par let na Dunaju in študiral, glede g. Glo-
bočnika pa pravi, da je gospod Globočnik
od mladih nog, odštevši nekaj let vojaštva,
na kmetiji; in vendar trdi »Rodoljub«, da se
je gospod Globočnik več šolal, kakor naš g.
Pfeifer. Če je tedaj gospod Pfeifer bil par
let na Dunaju in študiral, gospod Globočnik
pa vedno doma bil, izvemši vojaška leta,
kje so tedaj gospoda Globočnika študije in
kje se je torej šolal?

»Rodoljub« trdi, da le na veliki kmetiji
živi mož edino samo od Boga odvisen in
mej pametnimi ljudmi, ki Bogu časa ne kra-
dejo in pravi, da gospod Pfeifer tega ni stor-
il in le od obresti živi. Ker gosp. Pfeifer,
kakor znano, živi ves čas na Krškem, torej
po gorenji logiki živi le mej neumnimi
ljudmi, ki Bogu čas kradejo in po neumnem
življenju želodec in še kaj drugega zaprav-
ljajo. Krčani so lahko ponosni in hvaležni
»Rodoljubu« za tak poklon.

Že dolgo nismo brali tacihi bedastoč,
kakor jih sedaj kvasita »Slov. N.« in »R.«
v svoji modrosti.

Kdo je bolj odvisen, gospod Globočnik
ali gospod Pfeifer? Zgoraj je povedano, da
je grajščak gospod Globočnik poštar v Ko-
stanjevici, da je torej odvisen, kar gospod
Pfeifer ni. »Slov. Nar.« pa priporoča neod-
visne, odločne slovenske može.

Kako si moremo misliti, da se bo gos-
pod Globočnik potegoval za nemško ura-
dovanje, ker on sam večinoma slovensko go-
vori in pisari; tu okrog ga poznajo kot
nemškutarja, ker pri poslovanju v raz-
nih stvarih večinoma nemško govori in piše,
za narodne stvari pa nič ne žr-
tuje, še borega goldinarja ne
za družbo sv. Mohorja. Nasprotno je
pa gospod Pfeifer vedno podpiral vsa na-
rodna društva, nadobudne dijakke, ter v bur-
nih časih, ko so gospodovali in narodnjake
preganjali Vidmann, Vesteneck, Schönwetter
in drugi, neustrašeno stal na narodni straži
ter požrtvovalno se boril za svetinje sloven-
skega naroda.

Potemtakem ne more nam težka biti
volitev 17. decembra t. l. mej odvisnim nem-
škutarjem g. Globočnikom in našim narod-
nim g. Pfeiferjem.

Volilni shod v Krškem.

Od Save se nam piše: Zbrali smo se
v sobah Gregoričeve gostilne, ki so sicer
zelo prostorne, ali za toliko ljudstva so bile
premajhne. Krški župan ni samo silno učen
dohtar, ampak tudi moder politik in je za
dan shoda ob 11. uri sklical občinsko sejo.
Volil se je tisto jutro tudi novi cestni od-
bor, in tako je prišlo precejšnje število žu-
panov in odbornikov v mesto. Mnogi so po
opravljenem poslu odšli domov, češ, kaj so
nam mar liberalci, volili bomo itak tako,
kakor bomo hoteli.

Pristaši liberalne stranke so bili povab-
ljeni na obed k Gregoriču, kjer so dobro
pokrepčani čakali shoda in zasedli prve se-
deže ob govorniškem odru, oziroma okoli
navadne mize. Ne vemo, če jih je bilo vseh
skupaj 50, a naših mož je bilo čez 200.
Med liberalci so eni pravi zagrizenci, zlasti
iz svetoduške župnije, ki so že zunaj na
cesti napadali naše ljudi in edino leskov-
škemu nadžupniku in dež. poslancu gosp.
Schweigerju se imamo zahvaliti, da ni prišlo
do kakih večjih nemirov. Naši so mirno
čakali shoda, le semtertje odgovarjali drznim
liberalnim kričarjem. Župan Romih je bil
ves iz sebe, ko je videl tako veliko število
naših, svojih pa tako malo.

Prišla sta na volišče dva orožnika, kas-
neje se jima je pridružil še tretji; tudi trije
policaji so bili tu, ki pa niso imeli drugega
posla, kakor da so enega naših iz sobe od-
peljali, ko se je odločno izrekel, da je za
Pfeiferja. Zabranjeval se je našim
uhod v volilne sobe in ko se je to
zvedelo, stopil je na mostovž leskovski nad-
župnik in nihče se ni več drznil naših od-
ganjati. Napolnjeni so bili vsi prostori, in
nekoliko naših stalo je tudi na dvorišču,
kamor se je pa vse slišalo, ker so bila okna
govorniške sobe odprta.

Ob 3. uri se pripeljejo kandidati, z
njimi dr. Tavčar. Župan Romih je bil
predsednik — liberalci so zakričali: »Živio
dr. Romih!« in že je stal na mizi. Privo-
ščili smo mu to veselje. Kandidat Glo-
bočnik je izpregovoril nekoliko besed,
slišali smo, ko je izrazil željo, da bi bil rad
državni poslanec. Ko je nehal, zaupili so li-
beralci: »Živio Globočnik!« a mi navdušeno:
»Živio Pfeifer!« Se li je sploh kandidatura
dala na glasovanje, se ni moglo
razločiti; najbrže ne iz samega strahu
pred mnogobrojnimi volilci naše stranke.

Na mizo stopi dr. Tavčar. Kar
je govoril v Št. Rupertu, povedal je tudi tu.
Čez vse pretege je hvalil liberalce,
kako izgledni katoliki da so, in
ko mu naši ljudje niso hoteli verjeti, spravl
se je čez duhovnike in zabavljal, kakor
zna le on.

Krepko so mu naši odgovarjali: »Laž!«
»Ni res. Ven ž njim!« Liberalci so bili silno
razkačeni nad leskovskim župnikom, ki je
stal v sredi svojih 200 mož, mu zaklical
marsikatero robato in neumno, a on se ni
zmenil za te izbruhe liberalne podivjanosti.
Njegovi župljani so mu pa klicali: »Nič se
ne bojte, mi smo tukaj!« Zdaj so liberalci
jeli klicati: »Vun ž njimi!« in so z vso silo
pritisnili na naše. Nato pa zaupije župnik
Schweiger Romihu: »Zaključite shod!« Ro-
mih je ubogal, in šli so naši iz sob, kjer je
že nastajala nestrpna vročina. Liberalci so
še ostali nekaj časa, slišali smo par »živio!«
in tudi oni so kmalu prišli za našimi. Kaj
so imeli sami med seboj, nam pač ni mar.
To pa vemo, da jim je bilo silno ustreženo,
da ni prišlo do glasovanja. Čez 200
krepkih grl bi klicalo: »Ne Globočnik, ne
Jelenc! ampak živela naša kandidata dr.
Šusteršič in Pfeifer!«

»Slovenski list« o volilnem gibanju.

Slovensko krščansko-socijalno glasilo
»Slovenski List« prinaša danes volilni oklic
katoliško-narodne stranke na uvodnem mestu.
Današnja številka »Slovenskega Lista« pri-
občuje mnogo velezanimivih podatkov o
volilnem gibanju. Jako originalen nasvet pri-
občuje »Slovenski List« tistim, ki hoče
voliti notarja Plantana. »Slovenski
List« pravi:

»Tisti, ki hočete voliti notarja Plantana,
se morate varovati, da ne kupite mačka v
»zaključ«. Zato pridite poprej vprašat v Za-
tičino, kako mi o njem mislimo, ki smo delj
časa imeli med seboj to »dobroto«; ali po-
glejte v našo zemljiško knjigo in prestejte
Plantanove terjatve, vknjižene in izbrisane
na marsikaterem zemljišču, in potem vpra-
šajte posestnike teh zemljišč, da povedo,
kako ljubeznjiv upnik je bil Plantan. Tudi
greste lahko vprašat g. notarja Svetca, da
vam pove, koliko strank iz Zatiškega okraja
je prišlo rajše k njemu, kakor pa k doma-
čemu notarju g. Plantanu. Stičan.«

Luka na poti.

Slavnoznanemu Luki Jelencu se slabo
godi. Pretečeni teden je bil Luka v Kočev-
skem mestu in prosil nemških glasov za
svoj mandat. Zlasti je učitelje pridušal
— ali le ti se čudijo čudom, da so Lukeža
postavili kandidatom, ko večinoma vedo,
kakošen »veleum« je bil baje Jelenec v pri-
pravnici. Ne boš Luka!

Notranjsko.

Srdit in neumorno delaven agi-
tator liberalcev na Notranjskem je Miha
Mežan iz Studenega. Na vse kraje gre, kjer
je kak shod in kjer čuti, da bi se dalo kaj
doseči. Celó tri grajske lovce kneza W. se
je drznil ustaviti na potu in začel kar na
cesti razlagati liberalni evangelij, ko vendar
dobro vé, da je knez pobožen mož in kleri-
kalec od nog do glave.

Toda lovci ga niso marali poslušati, ker
je v bližini Mihovi močno dišalo po šnopsu,
in so šli svojo pot naprej. G. Božič naj mu
po dobljeni zmagi v plačilo mnogih potov
in besed pošlje sodček najbolj finega tro-
pinovca!

Agent laške stranke v »Učiteljskem Tovarišu!«

Znano je, da je »Učiteljski Tovariš«
glasilo narodnonaprednega kandidata za peto
skupino na Kranjskem, g. Luke Jelenc a.
Edinost piše:

»Z žalostjo čitamo, kako glasilo slov.

učiteljev, »Učit. Tov.«, psuje rodoljube istrske,
ljudi, ki so na delu za bedni rod svoj žr-
tvovali lepo karijero (Spinčič) in ki uniču-
jejo svoje materialno in finančno položnje!
(G. dr. Leginja naj nam blagohotno oprost
to nedelikatnost!) Zlasti zadnji »Učit. Tov.«
psuje Spinčiča kakor kakovega pustolovca
in harlekina. Mi ne zahtevamo, da bi kdo
te može »oboževal«, niti ne bi zamerili ni-
komur, ako bi jim na dostojen način in o
primernem času povedal, da ni zadovoljen
s čem. Ali da se to vrši na tak način in v
težki dobi najhujega boja, to je
nečuvno, na tem se mora zgražati sleherni
rodoljub in pričakovati bi bilo, da se vsi,
ki pošteno hočejo odrešenje našega naroda-
trpina v tej pokrajini, oglasijo z bratskim
posvarilom: Bratje, ne tako! V takih časih
torej, v časih take nevarnosti je rečeno gla-
silo toli frivolno in brezčutno do svojih
lastnih rojakov, da odpira svoja predala člo-
veku, ki ni le notoričen sovražnik našega
naroda, ki ni le notoričen somišljenik naših
sovragov, ampak je tudi notoričen
agent italijanske stranke!!
Takemu človeku dopuščaj, da psuje naše
voditelje in ščuva proti njim!! Komu na kor-
rist? Morda slovenskemu učitelstvu?! A če
nas spomin ne vara, je tudi urednik »Učit.
Tovariša« došel v svečani obleki in s ci-
lindrom na glavi sprejemati — Tržačane in
Istrane povodom izleta v Ljubljano in je bil
navzoč, ko se je nam svečano obljubljalo
vso moralno podporo...! Taka je pomoč
torej, ki jo naš bedni narod dobiva iz
Ljubljane! In k takemu herostrat-
stvu molčita »Soča« in »Slo-
venski Narod« kakor grob!!
O gospoda, to je prežalostno poglavje o zi-
danju in podiranju. Zakaj uređnik rečena
lista, zakaj? In vendar je časov, ko ni le
pozitiven čin v greh, ampak je tudi nehanje
v zločin!!«

Volilno gibanje na Koroškem.

Nemška zmaga. V Rudi so pro-
drli nemški volilni možje. Steinwender
proti Lemischu. Nemški listi poročajo:
Med dr. Steinwenderjem in načelnikom
»Bauernbunda« Kiršnerjem je bil dne 22. t.
m. v hotelu Moser v Celovcu zaupni po-
govor. Steinwender hoče jednega svojih po-
litičnih prijateljev postaviti v peti
skupini v boj proti dr. Lemischu.
Nemški radikalci so sedaj dobili nakrat silen
respekt pred Steinwenderjem.

Istra.

Pazin 23. nov. Volilna borba je v Istri
jako živahna. Hrvaško-slovenska stranka pri-
reja marljivo volilne shode, na kojih se sreča
časih tudi s socijalno demokracijo — kakor
na Puljščini in Labinščini. V tej zadnji oko-
lici je namreč neki baron Lazzarini pri-
vidni pristaš soc. demokracije, da
se tem načinom ohrani zveza z italijansko
stranko. K njemu dohaja tudi poznati »do-
brotvorec delavcev« Kristan — koji je že
imel v hiši bogataša barona shode za slo-
venske rudokope v Karpanu. Kaj ne, da se
lepo vjema — socijalist Kristan in
bogataš Lazzarini pri jedni
mizi in pod jedno streho! Socijalni
demokratje bili so do sedaj na vseh shodih
imenitno pobiti — najbolj po dr. La-
ginji samem, zato ne pridobe — razun
mesta Pulja, a še tukaj ni gotovo — med
Hrvati gotovo nobenega volilnega moža.
Italijanska stranka je pozvala v pomoč zna-
nega odpadnika dr. Krstića. Mož je prišel
že večkrat v konflikt s kazenskim zakonom,
dasi je doktor prava. Italijanski mogotci so
pa prosili za njega pri državnem odvet-
ništvu v Trstu — in to je bilo toliko pri-
jazro, da je pustilo Krstića na slobodo, da
bo zamogel opravljati ulogo izdajalca. Podal
se je tudi hitro na delo. Prišel je te dni v
pazinsko okolico Cerovlje, Previž, kjer se
ljudje še prodajajo v času volitve. Prikazal
se je ta junak predvčeraj na našem shodu
v Novakih, a se mu je slabo obneslo. Radi
brezobraznega in protipostavnega obnašanja
dal ga je pazinski župan dr. Kurelić pod
ključ. Tako imajo Hrvatje in Slovenci v
Istri proti sebi vladu, koja je razdelila vo-
lilne sekcije Italijanom v prilog po receptu
ital. dež. odbornika dr. Cleve; boriti se mo-
rajo z italijansko stranko, koja razpolaga s
sredstvi deželne blagajne — in pa »mit dem
dritten im Bunde« s socijalno demokracijo.

In vendar se ne udamo! V tukajšnjem okraju so do danes dobili Italijani le v mestu Pazinu svoje volilne može, njihova je še sekcija mesta Labinj in Plominj, ostalo bo hrvaško.

Ker je dosti upanja, da bodo vsaj nekoje občine v puljskem in poreškem okraju volile može hrvaškega mišljenja in ker se je tudi na Koparščini letos na boljše obrnilo, je še vedno precejšnja nada, da bo izvoljen v V. kuriji dr. Laginja.

Volilna pravica v V. kuriji.

Gospod K. je nastopil v T. svojo službo sredi meseca avgusta. Ker še ne biva 6 mesecev v tem kraju, ni bil vpisan v volilski imenik za splošno kurijo. Dotični g. je reklamiral pri okrajnem glavarstvu opiraje svojo zahtevo na to, da ima pravico voliti v III. kuriji, torej eo ipso tudi v peti. Okrajno glavarstvo je ugodilo reklamaciji in ga vpisalo med volivce splošne kurije. — Posnemanja vredno! — r

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. novembra.

„Narodni Listy“ oparlamentarni večini. Imenovani mladočeški list se peča v svoji zadnji številki s sestavo večine v novem državnem zboru in pravi kot odgovor na pojasnila nekega lvovskega dopisnika v dunajski židinj, da naj se obnovi stara večina, mej drugim: Zveza s katoliško ljudsko stranko je za nas danes popolno nemogoča. Gospodje v tej stranki so se prejasno izjavili za nemške zahteve, da bi še mogli z njimi zvezati se. Kdor se odkrito in jasno izjavi za nemški državni jezik, kakor katoliška ljudska stranka, je naš sovražnik. Zvezo Čehov, Poljakov in Jugoslovanov bi pa z veseljem pozdravili. Zveza vseh Slovanov v poslanski zbornici bi reprezentovala toliko moč, da bi se proti njej ne moglo prav nič zgoditi v parlamentu. Odstraniti se morajo vsa poniževanja, ki jih je naklonila vlada Čehom, sicer se prične z najbrezobzirnejšo opozicijo. — V tej izjavi je marsikaj zanimivega, posebno pa dvoje. Katoliški ljudski stranki se nekaj očita, česar ni nikdar izjavila. Ako je morda kak nje član govoril kdaj v tem smislu, je bilo to le njegovo osebno mnenje, kateremu pa stranka nikdar ni oficijelno pritrdila. Drugo je pa izjava, da se bodo Čehi posluževali le najstrožje opozicije in torej ne obstrukcije. — Povsem neumestno je pa že sedaj govoriti o večini, v kateri bi ne bilo nemške katoliške stranke, ker kjer bo ta, bo tudi večina.

Prememba pri praškem nadsodišču in dr. Rezek. V raznih dunajskih in praških listih se je te dni mnogo pisalo o demisiji ministra za Česko dr. Rezeka. Prvo vest o event. odstopu je spravljal v svet bivši poslanec dr. Stransky, ki je v svojih »Lidovih Novinah« sedaj zapisal sledečo izjavo: »Meni je izjavil dr. Rezek, da bo takoj odstopil, ako bo naslednikom odstopivšega predsednika pri praškem nadsodišču imenovan Čehom in njih zahtevam neprijazen uradnik. Ime Wessely se tedaj ni imenovalo. Iz tega pa sledi, da dr. Rezek, ki vsled najnovejšega imenovanja ni podal ostavke, ne smatra viteza Wesselyja neprijaznim češkemu narodu. Prvotno se je pa glasilo v listih, da dr. Rezek odstopi na vsak način, ako se imenovanje tako izvrši, kakor je objavil dunajski uradni list. Vidi se torej, da dr. Stransky sedaj nekaj popravlja. Objednem je pa razvidno iz zgorajšnje izjave, da Čehi niso ravno nezadovoljni z imenovanjem Wesselyja.

Glasovi o uradniških kandidaturah. Znano je, da je pri nas v Avstriji in tudi v nekaterih drugih državah že nekako udomaćena razvada, da se tudi državni uradniki pošiljajo v državni zbor. Da taki poslanci niso posebno dobri zagovorniki ljudskih koristij, je umevno, ker morajo pred vsem biti poslušni svojim višjim predstojnikom in se jim ne smejo postaviti po robu, tudi ako bi se njih volilec godila kaka krivica. Na Francoskem, posebno pa v Angliji so v tem oziru mnogo pametnejši. V francosko zbornico razun ministrov in državnih podtajnikov ne sme biti izvoljen poslanec noben državni uradnik. Istotako je

v Angliji. Tu sme biti izvoljen izmed uradništva le minister, državni podtajnik, podpredsednik itd., sploh le tak uradnik, ki pride in gre z vsakokratnim ministerstvom. Pod Gladstonovim ministerstvom se je celo zakonito določilo, da je vsako napoved kandidature od strani državnega uradnika smatrati za prošnjo za upokojenje. Uradnik torej niti ne sme kandidovati in potem, ko je izvoljen, odložiti svoje časti. Pri nas in v nekaterih drugih državah se pa še nismo povzpeli do te višine.

Češka adresa Krügerju. Na pariški mest. zastop so odposlali predvčeraj Čehi brzojavno adresu na predsednika Krügerja. Adresa nosi 400 podpisov, mej temi mnogo odličnih politikov, pisateljev, učenjakov in umetnikov. Adreso so podpisali tudi mnogi mladočeški poslanci, mej njim Březnovsky, Herold in Horica, ter redakterji listov »Politika«, »Hlas Naroda« iz drugi.

Čedne razmere v Macedoniji. V okolici Kičevo v Macedoniji se prebivalstvu godi skoro tako, kakor prebivalstvu v Mandžuriji. Prebivalci morajo plačevati trojni davek in sicer: sultanu, njegovim vojakom in — roparjem. Arnauti so se združili z nekaterimi Turčini ter skupno ropajo, ne da bi jim turški vojaki delali sitnosti pri njihovem »delu«. Te dni je 50 roparjev napadlo vas Dušegubica in naskočilo ob jednem tudi turški tabor, v katerem je bilo 18 vojakov. Vodja roparjev Islam Čauš je imel slovesni vohod v vas ter je ubil starostu vasi in njegovo ženo, odgnal živino in končno zažgal vas. Ali se je čuditi, da bolgarski listi ob takih dogodkih, ki se vedno ponavljajo, vzklíkajo: »Kje je rešitev iz tega neznosnega položaja, ako ne v vstaji cele Macedonije?«

Francoski vojni minister za civilni zakon. Vojni minister André je te dni premestil sedem častnikov dragonskega polka v Melunu, ker njih soproje niso zadostno častile samo civilno poročene soproje nekega poročnika. Mej premeščenimi je eden major in eden stotnik, ki sta oba plemiča. Če meni vojna uprava na tak način priboriti veljavo in ugled samo civilnemu zakonu, se grozno moti, ker se s tem le še bolj množi opravičena ogorčenost proti vladnim organom. Počasi a sigurno se nabira material, ki bo strmoglavil brezverske ministre z njih sedežev.

Položaj francoskih poslancev je precej klaverno, ako smemo verjeti poročilom francoskih listov. Mej 581 poslanci, kolikor jih šteje francoska poslanska zbornica, je 130 mož, katerim so radi dolgov zarubili dnevnine. V mnogih slučajih je seveda temu vzrok volitev, ki stane približno vsakega poslanca okoli 12.000 frankov. Poleg tega morajo izvoljeni poslanci pogosto na ta način izvrševati svoj mandat, da globoko posežejo v žep. Temu nedostatku se ne bo odpomoglo tudi ne s povišanjem dnevnin.

Krüger in francoska vlada. An gležem je veliko navdušenje, s katerim je vsprejel francoski narod predsednika Krügerja, zelo neljubo. Pričakovali so za trdno, da mu vsaj oficijelni krogi ne bodo izkazovali svojih simpatij. A tudi tu so se varali. Prefekt v Marziju se je sam podal h Krügerju na obisk in sedaj izjavlja tudi vlada v Parizu, da bo vsprejela Krügerja pri njega dohodu v Pariz z vsemi častmi, ki pristojajo incognito potujočemu vladarju, ker Anglija še ni prijavila veselam aneksije južnoafriških republik. To boli in peče Angleže, a pomagati si ne morejo. Iz Pariza se poda Krüger v Bruselj in odtod v Haag, kjer ga čaka še slovesnejši vsprejem.

Cerkveni letopis.

Iz Naklega se nam piše: Zares lepo je bilo pri nas v Naklem od 3. do 12. nov. Obhajali smo namreč sv. misijon. Vodili so ga veleč. gg. oo. frančiškani: o. Salezij Vođušek, o. Kasijan Zemljak in o. Engelbert Pollak. Misijonske pobožnosti se je ljudstvo z velikim veseljem in v tako obilnem številu vdeleževalo, da tega poprej nikakor nismo pričakovali. Da je bila pa vdeležba tako mnogobrojna, gre v prvi vrsti — poleg milosti božje — največja zasluga gg. oo. misijonarjem, ki so s svojimi navdušenimi

in prepričevalnimi govori vabili ljudstvo v hišo božjo.

Nihče ni hotel ostati doma za varuha, vsak bi bil šel najraje poslušat gg. misijonarje. Trudili so se pa tudi gg. misijonarji neumorno na prižnici in v spovednici. Mi jim tega truda nikdar ne moremo poplačati. Boga vsemogočnega hočemo prositi, da naj jim On povrne trud in njihovo delovanje tudi drugodi obilno blagoslovi v dušno zveličanje slehernega kristjana.

In ravno ta prilika nam zopet dokazuje, da ljudstvo v srcu še nosi nadnaravni dar sv. vere, ker drugače bi bila vdeležba sv. misijona nerazumljiva. Torej je sveta dolžnost vsakega skrbeti za to, da se ta dar sv. vere med ljudstvom utrjuje in pomnožuje. Delo to je sveto — Bog sam ga podpira s svojo milostjo.

Žal, da te lepe pobožnosti nismo mogli zaključiti s slovesno procesijo z Najsvetejšim, kakor smo nameravali, ker je v nedeljo ob sklepu sv. misijona neprestano lilo izpod neba. K sklepni pobožnosti je prišel z veseljem velečastiti g. dekan Anton Koblar. Namesto procesije smo zapeli litanije Mater božji v čast, proseč jo varstva in blagoslova za nakelske farane.

Naša želja je le, da bi ta sv. misijon med dobrim ljudstvom župnije nakelske obrodil stoteri sad!

Dopisi.

Z Vrhnike, 21. novembra. (»Naroda« in misijon.) »Slov. Naroda« prinaša v svoji 267. številki zopet dopis z Vrhnike. Tiče se misijona, ki se ima tukaj vršiti prihodnji teden, od 24. novembra do 2. decembra. Tudi na ta dopis smo zopet prisiljeni odgovoriti, tembolj, ker je prav ta dopis silno tendenciozen, sestavljen naravnost z namenom, ako mogoče preprečiti sveti misijon.

Liberalizem je že načelno proti vsakemu poživiljenju krščanske misli. Kako malo pa more biti liberalcem misijon po volji še le sedaj, ravno pred — volitvami! Liberalci se tudi na Vrhniki volitev — bojijo! Dobro čutijo, da kdor se le še količkaj zaveda, da je katoličan, on ne more in ne sme voliti pristašev stranke, katere glasilo vedno in dosledno tako nečuvno blati in smeši vse, kar je še ljudstvu svetega! In ker misijon budi katoliško zavest, zato ravno se bojijo tudi iz grdi, iz zgolj strankarskih ozirov misijona! Zato proč z misijonom!

V ta namen naj jim služi bolezen (škarlatica), ki je že nad sedem mesecev razširjena tu po fari. Koliko tujcev je prišlo že za časa te bolezni tu sem na Vrhniko! Koliko shodov se je za časa te bolezni že priredilo tu na Vrhniki! Omenimo le okrajno učiteljsko konferenco, pripravljali shod za drugi katoliški shod, izlet tiskarjev itd. In tedaj se temu nihče ni uprl! Sedaj pa naj iz zdravstvenih ozirov slavna vlada — vrhniškimi liberalcem na ljubo seveda! — naenkrat prepove misijon. To je jedro dopisa!

Na ta dopis izjavljamo: Očitna laž je — slavni neimenovani, a dobro poznani dopisnik »Slov. Naroda«! — da bi se bil ta misijon, ki je Vam tak trn v peti, priredil radi volitev, češ, »ker ljudstvo ne mara za Vencajza in Šusteršiča, zato je potreben misijon, da se ljudstvo zopet zapodi nazaj v klerikalni tabor.« Zakaj in kako se je priredil ta misijon, to pojasnjuje pojasnilo, ki je spodaj objavljamo.

Laž je in prazna nada, da ljudstvo ne mara voliti Vencajza in Šusteršiča. Resnica je nasprotno, da je navzlic vsemu Vašemu beganju vrhniško ljudstvo vsikdar kot en mož stalo pri volitvah odločno na strani katoliško-narodne stranke in da bo to storilo tudi sedaj navzlic vsem še tolikim naporom Vaše stranke. S kakim veseljem se ljudstvo povsodi po fari udeležuje naših shodov! In vaših? Celo vplivna oseba gospoda Lenarčiča ne bo omajala naših volilcev! Enoglasno se izrekajo za kandidata katoliško-narodne stranke! In da je temu res tako, pričali bodo dnevi volitev!

Laž je, ako trdite, da bi se vse čudilo, ako bi se vlada temu misijonu ne uprla! Resnica pa je, da bi se nasprotno vse čudilo, ako bi glede na

ta tendenciozen dopis »Slov. Naroda« vlada kako prepovedala misijon!

Poslušajte! Kakošna bolezen pa je sedaj tu na Vrhniki! Cel mesec november ni še nihče umrl za škarlatinko! Cel mesec november je tu na Vrhniki pet oseb umrlo, reci pet oseb, od teh trije za vročinsko boleznijo! Ali je to res kaj posebnega za farno s 6000 ljudmi! In to naj je tista strašna nalezljiva bolezen, radi katere naj vlada misijon prepove!

Dalje! Do 700 otrok obiskuje tu na Vrhniki dan za dnem — šolo! Nihče temu ne ugovarja! Ko se je pred nekaj dnevi izrekla želja, da bi med dnevi misijona bil prekinjen šolski pouk, ker je šola ravno tik cerkve, ce je celo neka merodajna višja oseba izrekla, da tudi med dnevi misijona mora biti šolski pouk, češ, »ker se je že toliko zamudilo radi boleznijo«. In tukajšnje šolsko vodstvo je prosilo na višjo oblast v Ljubljano, da se ob dnevih sv. misijona prekine šolski pouk, pa — zapomnite si Vi, dopisnik »Slov. Naroda«! — ne radi boleznijo, marveč radi — misijona!

Torej: šola sme biti, veliki semenj sv. Lenarta ta ponedeljek je smel biti, vsakovrstna druga shajanja ljudij smejo biti, samo misijon — ki je namenjen edino le domači fari! — samo ta naj bo prepovedan!

Konečno le še ta-le opazka: Ali res mislite, da je cerkev, da so misijoni vzrok bolezni na Vrhniki? Celo dva merodajna nasprotna gospoda sta se ravnokar izjavila, da je slaba pitna voda vzrok bolezni tukaj! Kje je torej vodovod, o katerem se že toliko časa govori in govori!

Gosp. dopisnik »Slov. Naroda«! Ali ne bi hoteli Vi, ki tako ginljivo lepo znate klicati vlado na pomoč, tudi na ta nedostatek slavnosti nekoliko opozoriti!

In dalje! Kdor pride na Vrhniko, in od koder pride — celo iz zadnje gorske vasice že! — čudom se čudi vrhniški šoli! Tak trg, na tako odličnem kraju, v katerem napredni liberalci celo ulogo hočejo igrati, se še sedaj koncem 19. stoletja zadovolji s staro mežnarijo kot šolo!!

Dá, tu notri pridite gospod dopisnik »Slov. Naroda«! Tu glejte, kako sedi v mali nizki sobi natlačeno-polno do 100 otrok, glejte, kako ozračje, kak duh itd.! Potem boste Vi, ki imate toliko srca do odrasčenih ljudij, ki se čisto prostovoljno želijo udeležiti sv. misijona, imeli tudi do šolske mladine, ki mora hoditi v šolo, toliko srca in ljubezni, da bote kompetentnim krogom že vendar enkrat — zgolj iz zdravstvenih ozirov! — priporočili zidanje nove šole!

Dovelj! »Quousque tandem«, bi lahko zaklical dopisniku »Slov. Naroda«. A tega ne storimo. Rečemo le: izživajte, ako Vam drago. Žal ne bo nam, žal bo — Vam! Da niste posebno na dobrih tleh, vidi se Vam, ker niti svojega imena ne upate podpisati svojim dopisom!

Fr. Bernik, kapelan.

Izzivanju »Sl. Nar.« stvarni popravek:

1. Sv. misijon na Vrhniki se ni oznanil radi bodočih volitev; oznanil se je vsled poziva presvitl. g. knezoškofa z dne 30. avg. 1898 (Šk. List št. VI. l. 1898 stran 102 oddelek 46, toč. 2.)

2. Kako se širita škrlatica in legar v vrhniški župniji, je merodajna mrliška knjiga, ki kaže za t. leto mrličev: v jan. 6, v febr. 8, v marcu 9, v aprilu 15, v maju 16, v juniju 21, v juliju 21, v avg. 10, v sept. 10, v okt. 11 in v novembru do danes 22. t. m. samo 5 (pet) mrličev.

3. Ljudje ne bodo z vseh krajev skupaj vrel, ker je sv. misijon določen strogo le za vrhniško župnijo.

4. Sv. misijon je bil določen za zadnji teden meseca novembra že pred pol letom — ko še nihče ni vedel, da bo državni zbor razpuščen in da se bodo razpisale nove volitve.

Iz Planine se nam poroča, da stavek v popisu z liberalnega shoda dne 18. t. m. v 267. številki »Slovenca«, da je g. nadučitelj priložil vabilu na Božičev shod šolsko izpustnico, ne odgovarja resnici. Res je le to, da se je ljudem pisava na vabilih znana

dela. Primerjali so šolsko izpustnico z vašim in našim, da je pisava ista.

Izvedelo se je tudi pozneje, da je bil v deveterici liberalnega shoda novodošli mesar Miha Verbič, za kojega nam je strašno hudo, ako ga liberalci štejejo med svoje. Trije kmečki ljudje so sli k shodu zgolj iz radovednosti, kaj bo Božič novega povedal, pa niso nič drugega slišali, kakor da se kmetu slabo godi in ne bo boljše, dokler Božič na Dunaj ne pride.

Iz Idrije, 23. novembra. Delavske in šolske razmere. Naš stvarni dopis je nekatere gospode narodovce prav nemilo dregnil, zato je čutil potrebo „narodni“ delavec v listu slovenske „inteligence“, priobčiti vatec dolgi dopis, ki je po svoji vsebini precej zmeden in plitev. Nimamo namena se prepirati z dopisnikom, ali toliko moramo pripiti, da ostanemo pri tem, kar smo zadnjič pisali. Delavske razmere je treba tako vrediti, da bode nam in našim otrokom pomagano. Marsikatero opravičeno zahtevo imamo na srce, pa vse to hočemo po pravi poti doseči, posebno hočemo bodočemu poslancu pete kurije g. dr. Šusteršiču vse težave poizkusiti, ker vemo, da ima srce za nas in tudi voljo nam priboriti naše pravice. Ali ni to žalostno, da okoli 200 krepkih fantov postopa brez dela? Kaj bode iz njih? Na vsak način je treba tukaj pomoči in sicer hitre pomoči. Zadovoljni bi bili, ko bi mogli naše sinove izšolati, da postanejo potem pošteno obrtniki, zato naj se v Idriji ustanovi državna obrtniška šola za razne obrti. Za realko se pa kar nič ne ogrevamo in se tudi nikoli ne bodedmo. Ako res hoče mesto kako srednjo šolo napraviti, potem more le gimnazijo napraviti. Gimnazija vzdrževana z državno pomočjo, ima pomen v Idriji. V zadnjih treh letih je kacic trideset učencev šlo v gimnazijo, tujih iz okolice ne štejemo, v realko pa menda trije. To jasno govori, kako srednjo šolo hočejo imeti ljudje. Kdor je za nas, naj nam pomaga. Ako pa ni mogoča gimnazija, naj mesto napravi za vsak gimnazijski razred deset stipendij po sto goldinarjev, te štipe dije naj bi pridni nadarjeni idrijski sinovi revnih starišev dobivali za časa študiranja. Tako bi nam bilo tudi pomagano, in to bi ne stalo več kakor osem tisoč gld. za 80 dijakov, gotovo veliko manj kakor realka, ki nam nič koristiti ne more. „Narodov“ dopisnik si je tudi naše paznike privoščil, ker so sami klerikalci. Dobro, ali je to morda sramota za nje ali za nas? Mi rečemo, to je gotovo častno za naše ljudi, ki so toliko prebrisani, da vsled svojih zmožnosti postanejo pazniki, in tudi kot taki na Boga ne pozabijo. Več rudarjev.

Tedenski koledar.

Nedelja, 25. novembra: 25. pobink. Katarina d. m.; evang.: Jezus prerokuje razdejaje Jeruzalema. Mat. 24. — Ponedeljek, 26. novembra: Maver m. — Torek, 27. novembra: Valerijan šk. — Sreda, 28. novembra: Sostan m. — Četrtek, 29. novembra: Saturnin m. — Petek, 30. novembra: Andrej ap. — Sobota, 1. decembra: Eligij m. — Solnce izide 30. novembra ob 7. uri 27 min., zaide pa ob 4. uri 12. min. — Lunin spremin: Prvi krajec 29. novembra ob 6. uri 33 min zvečer. — Dan se skrči v decembru do 21. za 20 min., in zraste do 31. za 5 minut. — Musica sacra v nedeljo 25. novembra: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo v čast sv. Ceciliji zložil dr. I. Benz, graduale in offertorium Ferd. Schaller. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Nedeljsko mašo št. 3 v B-dur zložil Fr. Schöpf, graduale »Dilexisti« zložil Ant. Foerster in offertorium »Afferentur« zložil Nickel.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. novembra.

Someščanje! Dne 3. decembra t. l. navršilo se bode sto let, odkar se je porodil slovenskemu narodu njegov največji in najgenijalnejši pesnik France Prešern. Po vsej slovenske domovini bodo se hvaležna srca spominjala tega dne. In po vsej pravici; vsaj je malemu slovenskemu narodu le Prešeren pripomogel do častne omembe, kadar se govori o svetov-

nam pesništvu. Zlasti pa ima Ljubljana vzroka dovolj, da dostojno proslavi to za njo velepomembno stoletnico. Ne glede na to, da mora kot srce slovenskega naroda deliti s tem narodom čutila radosti in hvaležnosti; dolžna je to še posebno Prešernu, ki jo je proslavil v nesmrtnih svojih delih, katerih večina je ravno v Ljubljani potekla mu iz pesniške duše. In naša stolnica se tudi že res pripravlja na to proslavo. Ni pa dovolj, da se je udeležujejo le društva: vse mestno prebivalstvo naj se zaveda, kaj je dolžno spominu Prešernovega. Najprimernejše da se to pokazati z izobesanjem zastav. Zato sem naročil, da se z njimi okrase vsa mestna poslopja, in pričakujem, da bode izgledu mestne občine drage volje sledilo mestno prebivalstvo. — V Ljubljani, dne 22. novembra 1900. — Župan: Ivan Hribar.

K proslavi stoletnice Prešernovega rojstva. Pevski zbor »Glasbene Matic« bode združen s pevskimi zbori »Slavec«, »Ljubljana« in »Trgovsko pevsko društvo« pri slavnostni akademiji dne 2. decembra ob 11 uri dopoldne pel dva zbora: pred govorom kot začetek Jenkovo »Molitev«, po govoru pa Nedvedovo »Prešernu«. Vodil bode g. Hubad. — »Glasbena Matica« priredi še posebej s svojim šolskim zborom v nedeljo dne 9. decembra zvečer ob 8 uri v »Narodnem domu« na čast Prešernu slavnosten koncert, po koncertu pa prirede pevci nekaj neprisiljen »Prešernov večer« istotam. Koncert bode na korist Prešernovega spomeniku v Ljubljani.

V proslavo stoletnice Prešernovega rojstva priredi »Glasbena Matica« v nedeljo, dne 9. decembra v veliki dvorani »Narodnega Doma« slavnosten koncert.

Prešernova stoletnica v ljubljanskih ljudskih šolah. C. kr. mestni šolski svet je v svoji včerajšnji redni seji na županov predlog soglasno sklenil, da se ima stoletnica rojstva Prešernovega na ljubljanskih slovenskih ljudskih šolah praznovati dne 3. decembra s primerno malo svečanostjo v dotičnih telovadnicah, pri kateri se bo učencem pomen dneva razjasnil ter deklarirale nekatere Prešernove pesmi. Po slavnosti bodo učenci imeli prosto. Tudi na nemških ljudskih šolah bode ta dan pouka prost in se bode učencem pomen tega praznika v šoli na kratko razložil.

P. provincijal usmiljenih bratov, Emanuel Leitner, je te dni vizitiral bolnico v Kandiji in se je 23. t. mes. zopet vrnil v Gradec.

Malovrhova obrt. »Slov. Narod« v svoji 268. št. piše o moji osebi policijsko z vprašanji — kje sem bil 18. in 14. t. m., kje sem prenočil in kje maševal? G. Malovrh e tutti quanti — Rudolf je bil po dnevi 18. in 14. t. m. na nogah, po noči pa na svoji postelji v Begunjah pri Cirknici — razumete? in je 13. in 14. t. m. maševal na svojem bivališču v Begunjah pri Cirknici — priče sosedje in domači. — Res je tedaj, da Rudolfov duh preganja »male vrhe« celo po noči. — V sanjah gledate Rudolfovo prikazen. G. Malovrh! nikar ne pojdite na pot od Žabjaka do Studenca! Koliko davka plačate od svoje obrti? Pridite enkrat v Begunje, narediva račun, — da vas postavim pred svet v vaši pravi podobli! Razumete? — V Begunjah pri Cirknici, 22. nov. 1900.

Alojzij Rudolf, kurat.

Mandat zagotovil si je socialno-demokratski kandidat Kopač. Tisto »Narodovo« poročilo o nenravnem duhovniku, s katerim tudi Kopačev kolega dr. Tavčar agitira, je kvasil na shodu. Na vprašanje, kdo je ta duhovnik, imenuje brž ime nekega duhovnika. Ta je pa seveda nedolžen in je uležil tožbo zoper Kopača. Tako si je zagotovil Kopač stolček — pa ne v državnem zboru! Kdor ve, kje se sedaj potika, naj nam naznani!

Volitve v zavarovalnico za slučaj nezgode v Trstu se bodo vršile dne 18. decembra v 1., 2. in 6. kategoriji. Prva kategorija obsega: železnice, prevozna podjetja in skladišča blaga ter stroje za odpravljanje blata (hagerji). 2. kategorija: rudarske industrije, fužine, izdelovalnice kovin, stroje, aparate itd. 6. kategorija: tovarne papirja in kože, izdelovalnice lesa, kmetijske gozdne industrije. Glasovnice so do-

bila dotična podjetja po pošti. Na glasovnicah, določenih za zavarovance, mora gospodar potrditi se svojim podpisom, da so bili na volitev zastopnika delavcev pozvani vsi, ki imajo pravico glasu in ki so pri njem na delu, ter mora zapisati ime kandidata, ki je dobil večino glasov. Glasovnice gospodarjev morajo imeti njihov podpis. Tako prirejene glasovnice je poslati volilni komisiji. Glasovnice, ki bi došle po 4. uri popoldne na dan volitve, se ne bodo upoštevale. Več o teh volitvah še spregovorimo, opozarjamo pa prijatelje slovenskega delavstva, da so na straži in delujejo na to, da pride v upravo te zavarovalnice tudi slovensko zastopstvo!

Socialnodemokratski trn v nemškem mesu. Socialni demokratje so kandidovali v III. razredu v Mariboru hišnega posestnika in učitelja Antona Stieblerja, kateremu je namenjen županski stolec, ako soc. dem. dobe v obč. svetu večino. Kakor znano, pri volitvah ni nič pomagala odsek za varstvo nemškega značaja mariborskega mesta — socialni demokratje so, kakor ste brzojavno sporočili, zmagali. Nemci so sedaj izključili Stieblerja iz vodstva mariborskega nemškega »Studentenheima« radi »nečastnega vedenja«. Stiebler je bil tudi častni član mariborskega nemškega pevskega društva. Tudi to društvo je svojega častnega člana — izključilo. Vse to pa mariborskim Nemcem nič ne pomaga — socialni demokratje sede v občinskem svetu.

Ljubljanske novice. Prememba posesti. Hišo trgovca Fr. Cudna na Poljanski cesti je kupil mesar J. Leben, hišo pekovskega mojstra Čade na Poljanski cesti pa J. Bizjak. — Zlato poroko je praznoval 80letni upokojeni pismonoša g. Šimen Jeras svojo 78letno soprogo Jožefo. Služboval je g. Jeras nad 40 let in je dobil srebrni križec za zasluge ter se je boril v Italiji pod Radeckim. — Pet dni zapora je dobil pri tukajšnjem okrajnem sodišču neki Giovanni Pelizzon, ker se je hotel brez voznega listka peljati iz Maribora v Trst, pa je bil aretovan na ljubljanskem kolodvoru.

Ribji lov. Najvišje sodišče je v neki pritožbi razsodilo, da pravica ribjega lova ne spada k zemljiški lastnini, ampak je samostojna pravica in je le tedaj servitut (§ 477 št. 5. o. d. z.), ako je v zvezi s posestvom zemljišča.

Učiteljska služba je razpisana do 10. decembra na štirirazrednici v Črnomlju. Prošnje je doposlati okr. šolskemu svetu v Črnomlju.

Ljudska knjižnica na Ponikvi se jutri otvori. V knjižnici je doslej že nad 600 knjig.

Ljubljandčan dr. Goltsch v Gradcu. Sin umrlega čevljarja Golca dr. Goltsch je sedaj eden najzagrizenejših nemških radikalcev v Gradcu. Šolske sestre so imele doslej od obč. sveta za pouk 459 otrok neznatno podporo. Na predlog dr. Goltscha se je ta podpora sedaj odklonila, češ, da je šola strogo konfesionalna. Isti občinski zastop pa je odobril večje podpore protestantskim in — židovskim šolam!

Zopet celjski nemškutar v konkurzu. V Celju je napravil konkurz krznar Fröhlich. Nič mu ni pomagal napis v pruskih barvah.

Celjski Hribar pride jutri v Rajhenburg.

Sv. Martin na Paki. 17. t. m. se je Slovincu naznanilo po dopisnici, da so pri tukajšnjih volitvah bili izvoljeni sami odločni pristaši Berkse in Žičkarja. Dopisnice uredništvo Slovenca ni prejelo. Čudno se nam dozdeva, da se je dopisnica ravno tokrat zgubila. Je li to slučaj ali namen?!

Angleži nad podzemskimi zakladi Štajerske. V Londonu je osnovala delniška družba »The Görlich Coal Mining and Gyps Works Limited. Namen družbe je, kopati na Zgornjem in Spodnjem Štajerskem premog in druge rudnine. Družba računa na letne dohodke 592 000 frankov. Koliko vrednost ima naša zemlja za — tujce!

Ne selite se v Rumunijo. Avstro-ogerski konzul poroča v Jašu, da je ondi velika revščina, ker ljudje nimajo dela, mnogi se selijo iz domovine.

Iz Kastva se poroča, da so tud včeraj pri občinskih volitvah Hrvatje v drugem razredu zmagali soglasno z 205 glasovi. Nasprotnikov ni bilo na volišče.

Zopet konji za Afriko. Prihodnji mesec pride na Reko parobrod, ki zopet ukrca 950 konj iz Ogerske za južno Afriko. To je že 16. brod, ki popelje v Afriko konje iz Ogerske in Hrvatske.

Pariška razstava in Ogerska.

Ogerska se je na pariški razstavi hotela postavljati kot velika država. Velikanske svote so njeni zastopniki potrošili za bankete in za reklame v inozemskem časopisu. Tako je prišlo, da je vladni komisar za pariško razstavo bivši trgovski minister Lukacs prekoračil za razstavo določeni znesek za trikratno svoto. Lukacs se boji odgovornosti ter je postal že bolan. Nevarna ta bolezen pač ne bo, ker bodo Lukacsevi prijatelji že dobili večino v ogerskem državnem zboru, da se pokrijejo narasli stroški za bankete in za reklame židovskim časopisom.

Dvakratni morilec in samomorilec oproščen. Pred praškim porotnim sodiščem je bil 21. t. m. oproščen Fran Jelinek, ki je 13. maja letos v obupu radi velike bede od svojih štirih otrok dva ustrelil, potem pa tudi sebe, a ne smrtno. Pri prvi obravnavi 5. julija so izrekli porotniki, da je storil zločin v sili, in ga oprostili. Na pritožbo držav. pravdnika je najvišje sodišče razsodbo razveljavilo in odredilo novo obravnavo. Pri tej obravnavi sodišče ni dopustilo event. vprašanja glede sile in so porotniki z 10 proti 2 glasovoma zanikali vprašanje glede krivde umora. Bil je popolno oproščen.

Obravnava proti morilecu Mihailanu a in Titowskega v Bukareštu je bila v četrtek završena. Obsojeni so vsi zatoženci in sicer: v dosmrtno prisilno delo Iliev in Dimitrow, v 20letno Mitew, Stoičev in Aleksow. Ostali so dobili deset, sedem, pet, in neki dijak le 2 leti. In contumaciam so bili obsojeni v dosmrtno prisilno delo Sarafow, Davidow, Kovacev, Petrow in Stojanow, ostalih osem zatožencev v 20letno prisilno delo. Poleg tega plačajo solidarno 20.000 frankov odškodnine.

Sejmi po Slovenskem od 26. novembra do 1. decembra. Na Kranjskem: 26. v Škofji Loki, Domžalah, Zatičini, Krškem in Št. Rupertu; 30. na Gočah, v Kočevju, Železnikih, Planini na Notranji, Trziču, Turjaku in na Vačah. — Na sloven. Štajerskem: 26. v Kanižu, Ptuj, Dobju in Vildonu; 30. pri Sv. Andražu pri Ptuj, v Celju, Rogatecu in Svecini. — Na Koroškem: 26. v Grajfenburgu in Cobereah; 28. v Zgor. Dravogradu; 1. v St. Andreju. — Na Primorskem: 26. v Divači in Vidmu; 27. v Novem gradu in Vencu.

Društva.

(»Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov«) v Št. Vidu nad Ljubljano je minulo nedeljo priredilo krasno veselico. Petje in igra izborna. Jutri se igra »Sanje« ponavlja.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) za Zatično, Višnjo goro, Št. Vid in Krko bo v nedeljo, dne 2. dec. t. l. imela zborovanje in volitev odbora v gostilni g. Kristana sv. Roku pri Št. Vidu ob 4. uri popoldne. Vabi se k obilni udeležbi.

(Zabavni večer) priredi »Narodna čitalnica« v Črnomlju v nedeljo dne 25. novembra 1900 v hotelu g. Lachnerja s petjem, komičnim prizorom in prosto zabavo. — Začetek ob pol 8. uri zvečer. — Ustopnina za obitelj udov 80 vin., za posameznike 60 vin.; za obitelj neudov 1 krono 20 vin., za posameznike 80 vin. — K tej predstavi vabi častite ude in goste najuljudnejše odbor.

(Pevsko društvo »Lipa« v Bazovici) vabi na veselico s petjem, godbo, povžejado, srečkanjem in prosto zabavo, katero priredi v nedeljo dne 25. t. m. v prostorih gostilne g. Božidara Križmančič. Na vspeh prijetje in veselje igra »Panslavist«. Na veselici sviral bo vojaški orkester pešpolka št. 97., pel se bo Ipavec zbor »Kdo je mar« in nastopilo bode pevsko društvo »Slovenec« iz Boršta. Začetek točno ob 4 1/2 uri popoldne. Vstopnina: na veselico za osebo 50 stotink, sedeži I. vrste 40 stotink, II. vrste 20 stotink. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Anton Bonaventura,

po božji in apostolskega sedeža milosti knezoškof ljubljanski

vsem vernikom svoje škofije mir, srečo in blagoslov v Gospodu našem Jezusu Kristusu.

Se nekoliko tednov in vršile se bodo volitve za državni zbor. Može raznega mišljenja se vam ponujajo za zastopnike in se vam priporočajo, da za nje glasujete. Priporočajo se vam po časnikih, pa tudi osebno. Kakor čujem, so se v nekaterih krajih silne strasti vnele, pa se mnogo greši zoper peto in osmo zapoved Božjo.

V tem vrenju sem kot vaš višji pastir dolžan, podučiti vas o pomenu bližnjih državno-zborskih volitev, da bote mogli mirno pred Bogom presoditi, kakošne zastopnike morate voliti, da bo v čast Božjo, v obrambo sv. vere, in v vašo ne samo večno, ampak tudi časno korist.

1. Kristus Kralj.

Da bote mogli preceniti važnost volitev in spoznati, za kaj se gre, spomniti vas moram na temeljno resnico vsega krščanstva, namreč na to, da je Kristus pravi Bog in človek, zato pa tudi naš Kralj. On nas je ustvaril in odrešil, prav vse imamo od njega: zato je On naš gospodar in zapovednik.

In res, dal nam je zapovedi, pa hoče, da jih spolnujemo. In kako so važne zapovedi Božje za posamezne ljudi, pa tudi za občine, dežele in države. Prve tri nas podučujejo o dolžnostih do Boga, kako moramo v njega verovati in ga moliti, kako se varovati kletev in krivih priseg, kako posvečevati nedeljo kot dan Gospodov. V četrti ureja Bog življenje v družini, državi in cerkvi, ker zapoveduje podložnim spoštovanje in podložnost do poglavarjev, poglavarjem pa resno skrb za vsestransko korist podložnikov. V peti varuje naše zdravje in življenje, ker zabranjuje jezo, sovraštvo, nevoščljivost, prepire, zmerjanje, pretepe in ubojstva. V šesti in deveti varuje našo telesno neoskrunjenost in zakonsko zvestobo. V sedmi in deseti brani naše premoženje, ker prepoveduje tatvino, škodo, goljufljo, oderuštvo, krivo mero in vago. V osmi se zavzema za poštenost v skupnem življenju in za naše dobro ime, ker obsoja laž, opravljanje, obrekovanje, natolcevanje, sumničenje, krive sodbe, krivo spričevanje.

To hoče Bog naš stvarnik; po teh zapovedih se mora ravnati posamezen človek, sin in oče, delavec in gospodar, kupec in prodajalec, podložnik in poglavar; po njih se mora ravnati občina, namreč župani in občinski zastopniki, po njih dežela, namreč deželni poglavarji in razni uradniki, po njih država, namreč vsi vladarji in postavodajalci. Pred Bogom smo vsi kar nič, prave sirote, le od Njega imamo vse. Pa tudi kako mile in nam primerne so Njegove zapovedi! Da bi jih le vsi spolnjevali!

To je torej Bog in oblast Njegova nad nami, On je naš pravi Kralj; vsaka oblast na zemlji je le od Njega, ter mora na to gledati, da se zapovedi najvišjega Kralja spolnujejo; vse postave katerihkoli oblasti na zemlji se

morajo natančno vjemati z zapovedmi Božjimi. Le potem bo na zemlji pravi red in blagoslov Božji. Ako bi se pa ljudje Bogu uprli, ako bi mali, večji in morda najvišji poglavarji na zemlji svojo oblast proti zapovedim Božjim zlorabili, potem miru in reda, pa tudi blagoslova Božjega biti ne more.

2. Proč od Kristusa Kralja!

Naše strasti pa vpijejo z Judi: nočemo, da Kristus nad nami vlada, proč ž njim in Njegovimi zapovedmi, prosti hočemo biti in sami svoji. Tako so strasti vedno vpile; v devetnajstem stoletju so pa vedno več oblasti dobivale v vsem družabnem življenju. Naj samo nekatere stvari omenim.

Zamamni klic po prostosti odmeva skozi celo stoletje. Vsak naj sam za-se skrbi, da si gospodarsko opomore in se popne do kar mogoče visokega blagostanja, saj bo društvu dobro, ako bo posameznikom dobro. Temu sebičnemu prizadevanju ne sme država nobenih ovir postaviti, ampak odstraniti obstoječe ovire, da se more prosto razvijati. Zato naj bode obrt vsakemu prost, ne pa navezan na poseben stan; vsak človek naj se naseli, kjer hoče, da si išče svojih gospodarskih koristi prosto kjer in kakor hoče; naj bo prosto posestva zadolževati in vse razdrobiti, da tudi posestva prosto prehajajo iz roke v roko; prosto naj bo za denar zahtevati obresti, kakorkoli visoke. Sploh naj bode prosto, da se človek s človekom bori v obrtu, trgovini, kmetiji; v taki borbi si bo vsak prizadeval napredovati in napredek človeštva bo velikanski. Za to prizadevanje so pa delavci potrební, dati se jim mora plača. Delavna sila se kupi: če se jih več ponuja, bolj ceno; če se jih malo ponuja, bolj drago; ako delavec opeša, se slobodno odpusti, in ako mu plača ni všeč, naj slobodno gre. Gospodarju tudi ni mar, kako delavec npravno živi, da mu le dela, pa se slobodno vsi razuzdanosti prepusti. V tem vrvenju velja samo osebna korist, npravni zakon ali božja zapoved do sem ne sega. To so na sebičnosti osnovani novi nauki XIX. veka! In kak sad so prinesli?

Močnejši v društvu premagujejo. Kdor ima denar, more si napraviti tovarno in stroje, najeti delavcev, nabaviti surovin, more mnogo in dober kup proizvajati, vsled tega padajo manji samostalni obrtniki in trgovci; kmet mora za dolg zastaviti vse svoje posestvo, dobi denar za visoke obresti, ne more plačevati, vse posestvo se mu proda in to po raznih spletkah prepogostokrat daleč izpod vrednosti; delavec je zmiraj več, vse vre v tovarne, ker drugod ni zaslužka, zato je v tovarnah plača pičila in slaba. Da bi se več in ceno proizvedlo, jemljó za delo žene in tudi otroke, dela se po dnevu in po noči, dela se ob nedeljah in praznikih brez počitka. Splošno blagostanje ginjeva, premoženje se zliva samo v roke nekaterih, na-

sprotje med bogatini in siromaki raste in že se je razvilo v sovražnost.

Tako počenjanje je pa kar naravnost proti postavam Božjim; saj se razdira družina, saj se kvari zdravje delavcev, saj se neti sovraštvo, podpira lakomnost in uživanje, saj se prestopa sedma zapoved Božja, saj se za Boga in službo Božjo ne mara, saj vlada gola sebičnost, pa zatiranje ubogih.

Da pa tako postopanje olepšajo in vest umire, poprijeli so se slastno naukov nekaterih nesrečnih modroslovcev, da osebnega Boga ni, da torej tudi Kristus ni Bog, katoliška cerkev ne božja ustanova. Može teh nazorov so se polotili tiska, kjer z zamamno zgovornostjo branijo opisano prostost in svobodomiselnost in strahoviti napredek, pa spodkopavajo vero v Boga, podpihujejo sovraštvo do cerkve in duhovskega stanu in vabijo ljudi k uživanju ter odvrčajo od službe Božje z neprestanimi veseljami, zabavami, izleti in plesi. Kar je najhuje, je to, da so si ti može znali dobiti poslancev, ki so v tem Bogu in pravici zopernem duhu postave kovali. Trgovci pa, obrtniki in kmetovalci so zamamljeni z besedo „prostost, napredek“ dajali glasove za svoje grobokope.

To je borba zoper Boga v našem veku; deloma jo gledate in čutite sami. Zato ne bom opisoval, kako se je začela in do ostudnosti razvila v ljubi naši slovenski domovini. Proč od Boga in Njegovih zapovedi! to je klic devetnajstega stoletja.

3. Nazaj h Kristusu Kralju!

Da, nazaj h Kristusu Kralju, nazaj v meje zapovedi Božjih! začelo je doneti po vsej Evropi zadnjih trideset let in doni tudi pri nas Slovencih.

V prvi vrsti so se začeli odločneje boriti za Boga proti pogubni prostosti duhovniki, svetni in redovni, in to v cerkvi in zunaj cerkve.

V cerkvi se povsod napravljajo sv. misijoni in duhovne vaje za vernike vseh stanov in obojega spola. Tu se s pomočjo milosti Božje poučujete o Bogu Stvarniku in Gospodu, o neumrjóci duši, o nalogah življenja; tu se pobijajo naše strasti, posebno prevzetnost, sebičnost, sovražnost, nečistost, nezmernost, ker te od Boga odvrčajo, tu se vabite verniki k sv. zakramentu, k češčenju sv. Rešnjega Telesa. Tako se vodite nazaj h Kristusu Kralju.

Zunaj cerkve pa duhovniki nismo sami. Tu smo združeni z dobrimi neduhovniki, da, tu želimo, naj bi svetni može vsemu delu bili na čelu, naj bi ga oni vodili v duhu Kristusovem, duhovniki pa bi jih podpirali in jim pomagali z vso silo in močjo.

Tukaj zunaj cerkve si pravi katoliški može prizadevajo utrditi zopet kraljestvo Jezusovo, postaviti zopet vse osebno in dru-

žabno delovanje v meje in na temelj Njegovih sv. zapovedi. Zato se oklepajo sv. cerkve katoliške, snujejo pobožna društva, iščejo pri sv. maši, pri cerkvenih govorih, pri mizi Gospodovi razsvitljenja in pomoči v borbi zoper sovražnike Božje in ljudstva. Potem pa okrepani iščejo raznih sredstev, kako bi se pomagalo delavcu, kako kmetu, kako obrtniku, kako trgovcu.

Da to storé, snujejo razna društva ne na temelju sebičnosti, ampak na temelju vzajemnosti. Ker pa premnoge državne postave to pogubno vesplošno prosto borbo in sebičnost pospešujejo, zato skušajo priti katoliški možje v zastopstva pri deželnih in državnih zborih, skušajo priti do večine, da bi preustrojili vse postave v smislu zapovedi Božjih in stem prenovili državo. In res na Nemškem, pa tudi v Avstriji se je mnogo doseglo; pa bi se bilo še več, ko bi se ne bilo od strani liberalnih poslancev vse storilo, da se zabrani napredek v katoliškem duhu.

4. Katoliški shod.

Kakor po vsi Evropi, tako se je tudi med nami Slovenci s pomočjo Božjo začelo na to delati, da se iz vsega našega življenja pri kmetiji, pri obrtniji, pri kupčiji, pri delavstvu in povsod odstranijo zgoraj opisani, Bogu in zapovedim njegovim protivni nauki, odstrani na teh osnovano družabno postopanje. Ker se ti krivi nauki po slabih časnikih in knjigah med vas širijo, ker so žali Bog, premnogi izobraženi možje polni teh krivih nauk in imajo ravno ti možje med vami vplivna mesta, pa na vas pritiskajo in ste torej v nevarnosti, da pravega ne spoznate, zato se je sklical katoliški shod in ste se vi nanj povabili.

Na tem shodu so vam dobri katoliški možje odkrivali pogubnost krivih nauk XIX. stoletja in vam kazali, kaj moramo storiti, da se vrnemo nazaj k sv. evangeliju in naukom Jezusovim, da se postavimo zopet na temelj in v meje desetih zapovedi Božjih. Na tem shodu so se sestavile resolucije v luči

sv. evangelija, kjer se kratko označuje, kako se klanjamo Jezusu Kristusu in kako naj ravno kot izraz tega poklonstva uredimo versko življenje, kako popravimo šolstvo, kaj naj storimo za kmeta, obrtnika, delavca, trgovca, kakošni naj bodo naši časopisi, kaka naša umetnost in sploh kakošno celokupno naše ustrojstvo.

Shoda ste se udeležili prav obilno, veselo ste poslušali razne podučne govore, navdušeno ste sprejeli jedrnaté resolucije, burno ste pozdravljali ne samo vaše slovenske škofo, ampak tudi vaše slovenske svetne gospode, da, ves shod je bil glasen klic slovenskega ljudstva: nazaj h Kristusu, nazaj k njemu v vsem narodnem in domačem življenju!

Pri tej splošni veseli navdušenosti, da se povrnemo nazaj k Jezusu, edinemu učitelju in rešitelju, nas je pa motilo prizadevanje nekaterih izgubljenih sinov vernih naših slovenskih mater, ki so slovenski katoliški shod in prizadevanjenjegovo, da se uredi družabno življenje po naukih Kristusa Boga v mejah in na temelju zapovedi Božjih, grdili in sramotili; da, žali Bog, da moram javno reči, dan na dan so si kar naravnost laži izmišljevali in jih po svojih listih po naši mili domovini širili! Žalibog, da te liste podpirajo, obrekovanja njihova širijo in torej vojsko in upor proti Kralju Jezusu netijo možje, ki so v položaju svojem med vami prav vplivni. O, da bi tudi oni spoznali resnico in se nje s celim srcem oklenili! Kaj ne, vi se pa ne bote dali od njih premotiti, ampak tudi po katoliškem shodu bote vse storili, da se uresniči navdušeni klic: Nazaj h Kristusu!

5. Volitve.

Sedaj bote pa razumeli, kaj volitve pomenijo. Sklepi našega katoliškega shoda namreč se ne morejo uresničiti, ako nimamo zastopnikov, ki bi v tem duhu v deželnem in v državnem zboru delali in s svojim delom odstranjevali pogubne, Bogu zoperne postave. Volitve v deželni zbor bodo pri nas prihodnje leto, volitve za državni zbor so pa že predurmi. Volilno gibanje se je začelo po vsi Avstriji. Povsod je huda borba, prav slična

kakor pri nas. Katoliški možje se trudijo ljudi poučiti, da bi poslali na Dunaj može, ki branijo načela enaka sklepom našega katoliškega shoda, želeči, da se po teh možeh na Dunaju vsa naša država pripelje nazaj h Kristusu Kralju. Nasprotniki pa, katerim so slabe šole, slabe knjige in slabi časopisi zmešali glavo in zastrupili srce, napenjajo vso moč poslati na Dunaj može, ki bi na dosedanjem potu šli še naprej in državo še dalje zapeljali od Boga, še bolj odtrgali od Kristusa Kralja. Daj Bog, da zmagajo njemu pokorni katoliški možje.

Kaj pa vi, premili v Kristusu? Kam se bote obrnili vi? Hočete li še dalje od Boga in Kristusa svojega? Hočete li vi, kmetovalci, vi obrtniki in trgovci, hočete li vi delavci še bolj globoko propasti? No, pa dajte svoje glasove možem nasprotnikom in grdilcem slovenskega katoliškega shoda.

Ali kaj sem rekel? O, saj vem, da vi tega nočete, saj vem, da se vi od Boga in Kristusa svojega odtrgati nočete, saj vem, da odločno hočete, naj vlada v vsem našem življenju Bog po zapovedih svojih, saj niste zastonj tako navdušeno odobraval katoliškega shoda: zato tudi vem in sem v duši prepričan, da bote svoje glasove dali možem, ki odobrujejo katoliški shod, ki hočejo v duhu njegovih sklepov delati za vas kmetje, obrtniki, trgovci in delavci! Klic: nazaj k Bogu, nazaj h Kristusu, ki je odmeval na katoliškem shodu, ta klic naj bo tudi bojni klic pri prihodnjih volitvah.

6. Moja prošnja.

Mislim, da ste me razumeli in da se zavedate ne le svoje dolžnosti, ampak tudi svoje odgovornosti. Prosim vas še za dvoje: prvič molimo k Bogu, molimo prav goreče, da on vodi srca nas vseh, in da nas strasti ne zaslepé; drugič postopajte sicer odločno, toda mirno in nasprotnikov ne žalite ne z besedo ne z dejanjem!

Naj vas blagoslovi vsemogočni Bog Oče, Sin in sv. Duh.

Dano v Ljubljani na praznik vseh svetnikov leta 1900.

† Anton Bonaventura

knezo-škof.

Kakó je pri nas?

(Od nekdanjega češkega poslanca.)

Praga, 18. nov.

Če tudi so volitve pred durmi in so po nekaterih krajih prvotne volitve za peto in četrto skupino že dovršene, vendar je stopilo zadnje čase politično gibanje v ozadje. Hilsnerjev proces je absorbiral vse zanimanje naše javnosti. Dolgi štirinajst dni in dalje so bile uprte vse oči v Pisek; za volitve se ni menil skoro nihče. Interesantni proces je hvala Bogu končan in volilna agitacija je po vsi kraljevini v polnem teku in različne stranke in stranke napenjajo vse moči, da bi spravile svoje kandidate v državni zbor. Konstatirati je treba predvsem, da pride mladočeški klub zopet polnoštevilno v zbornico, z izjemo nekaterih posameznih poslancev, ki pa so se le iz osebnih ozirih odrekli mandatu. Vse ostale stranke in frakcije — in teh je pri nas vseh skupaj sedemnajst — ne bodo priborile najbrž niti jednega mandata, kljub vsem naporom in vsem radikalnim frazam. Kaj se dá sklepati iz tega dejstva?

Kakor znano, je štel v prejšnjem parlamentu mladočeški klub 61 poslancev. V tisti zanimivi klubovi seji, v kateri se je sklenila obstrukcija, je bilo navzočih 47 poslancev. Od teh jih je glasovalo proti obstrukciji 22, za obstrukcijo 25, — torej niti polovica celokupnega kluba. Tisti poslanci, ki so glasovali proti obstrukciji — in med njimi je bil najodličnejši in najvplivnejši mož mladočeškega kluba, njegov bivši predsednik dr. Engel — niso samo ostali trdno pri svojih nazorih, da je obstrukcija škodljiva za češki narod in da se z njeno pomočjo ne dádo realizirati načrti čeških zastopnikov, temveč so te svoje nazore tudi zdaj, za časa volitev, ob vsaki priliki javno in energično povdarjali. Dr. Engel je naravnost izjavil, da ne vsprejme obstrukcijskega mandata; kljub temu je njegova izvolitev zagotovljena in gotovo je tudi, da bo, če vsprejme mandat, zopet izvoljen predsednikom mladočeškega kluba. V smislu teh antiobstrukcionistov pa se izražajo tudi mnogi člani klubovi, ki so bili prej drugačnih mislij in ki so z največjim navdušenjem sodelovali pri znanem ponočnem koncertu v zbornici.

Dr. Pacak — jeden izmed voditeljev — dr. Dyk in drugi so izjavili, da si ne dádo od volilcev predpisati taktike. Posebno zanimivo pa je, da se je v tem smislu izrazil tudi zli duh mladočeškega kluba, dr. Stransky. Na volilnem shodu v Telču je rekel ta poslanec:

»Ne rečem, da ne bomo delali obstrukcije, pa tudi ne rečem, da jo bomo delali. Že zategadelj ne rečem tega, ker mora biti prva lastnost poslanca smisel za disciplino in ker ne smem prejudicirati kluba, čigar sklepom se bom pokoril in ki bo moral vestno premisliti, ali obstrukcija, ali pa samo aktivna opozicija. Ključ situacije ni samo jedino v obstrukciji, lahko ga dobimo tudi v aktivni opoziciji.

Iz teh besed poslanca Stranskega razvidi se kolikor toliko jasno, da večina mladočeškega kluba ne bo za to, da se prične z obstrukcijo takoj ob prihodu v novi parlament.

Kako sodijo o obstrukciji naši nekdanji zavezniki, o tem ni treba še posebej govoriti. Trudijo so vsi, da bi pripravili Čehe do tega, da bi izvojevali svoje zahteve v par-

lamentu, ne proti parlamentu. Koliko uspeha bodo imela ta prizadevanja pri naših zastopnikih, se zdaj še ne more določiti. Tudi se kljub vsem povoljnim pojavom zdaj še ne more z gotovostjo določiti, če vstopijo naši poslanci v novo zbornico z obstrukcijo ali samo z opozicijo. Ravno ta negotovost, ki vlada v nas samih, opravičuje omenjena prizadevanja naših zaveznikov. Če se je dr. Engel, ki je v stvari v prvi vrsti interesiran, jasno izrazil, da je proti obstrukciji, potem se ne more očitati dr. Šusteršiču ničesar, če je povedal v svoji zadnji izjavi, da kljub vsemu prijateljstvu in zavezništvu ne misli podpirati eventuelne češke obstrukcije.

Kar sledi nedvomno iz vseh teh izjav, je to, da bodo naši poslanci izolirani, če prestopijo prag nove zbornice z obstrukcijo, t. j. z namenom, da razbijejo parlament. Toliko so koristile energične izjave naših prejšnjih zaveznikov, da se naši poslanci vedajo nevarnosti položaja, v katerega bi jih radi prisilili radikalni frazerji, in da se branijo imperativnega mandata za brezpogojno obstrukcijo. To je vsaj nekaj, — če tudi nihče ne ve, kaj nam prinese prihodnost.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vrhnika, 24. nov. Tukajšnji misijon, ki bi se imel danes pričeti, je okrajno glavarstvo prepovedalo „iz zdravstvenih razlogov“.

Dunaj, 24. nov. Londonski dopisnik „N. Wr. Tagbl.“ brzojavlja svojemur listu: Tu se govori, da je car umrl. Rusko poslanstvo ne ve nič o tem.

Gradeo, 24. nov. Pri včerajšnji ožji volitvi za mestni zbor v Gradcu so bili izvoljeni trije socij. demokratje z 879 oz. 854 glasovi, in nemški nacionalc Beyer, ki je dobil 1026 glasov. Oddanih je 1884 glasovnic.

Weimar, 24. novembra. Vlada je prepovedala božje službe v češkem in poljskem jeziku. V Avstrijo pristojne duhovnike je vlada izgnala.

Kodanj, 24. nov. Glasom sem došli poročil se je carju Nikolaju zdravje znatno zboljšalo.

Berolin, 24. nov. Izumitelju žepne ure dr. Reuleauxu bodo postavili spomenik.

Pariz, 24. novembra. Predsednik Loubet se je zahvalil Krügerju za pozdrav. Vsprejel ga bo danes ali jutri v avdienci.

London, 24. nov. Iz Kapstadta poročajo, da namerava Kitchener pomoriti vse Bure. Časniške poročevalce bo poprej iztiril iz Transvala.

London, 24. nov. Lord Roberts bode dobil za preganjanje Burov kot nagrado naslov vojvoda in 100.000 funtov šterlingov kot narodni dar. Tudi Kitchener in Baden Powel bodeta odlikovana.

London, 24. novembra. Iz Holandske prihaja vest, da se Holandska dogovarja z Nemčijo v to svrhu, da se iz Transvala in Oranje države izseljeni Buri nastanijo v nemških afriških kolonijah. Krüger nosi seboj 30 milijonov funtov šterlingov, s katerimi hoče kupiti zemljo Burom, ki so ostali brez domovine. Nemci sami niso nič kaj zadovoljni s temi predlogi.

London, 24. novembra. „Morning-post“ izraža mnenje, da pogajanja v Kini ne bodo dovedla do nikakega uspeha in da se bržkone kmalu razbije jedinstvo velesil.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni, prevel I. B.—č.

(Dalje.)

Ker so na videz spoznali resnico, ljudje niso verjeli, kar bi morali verjeti, da se namreč bolezen nalezle. Gosposke so se vzdramile iz globokega spanja. Začele so se bolj ravhati po predlogih zdravstvenega odbora in izvrševati njegove navedbe, zapirati hiše in osamljevati sumljive reči.

Odbor je tudi vedno zahteval novcev, da bi mogel pokriti vsak dan rastoče stroške v bolnici in drugod. Zahteval jih je od dekurijskih, dokler bi ne bilo odločeno, ali naj se plačujejo iz mestne ali kraljeve blagajne.

Na dekurijske je pritiskal tudi veliki kancelar na povelje namestnika, ki je šel znova oblegat ubogi Casale. Pritiskalo je na nje starejšinstvo, naj preskrbe mesto z živim, predno se kuga tako razširi, da bode promet z drugimi deželami popolnoma ustavljen, in da naj preskrbe ljudstvu dela, ker je bilo mnogo ljudi brez njega. Dekurijoni so preskrbeli denar s posojili in davki. Kar so dobili, razdali so zdravstvenemu odseku in ubožcem, kupili so tudi žita in poskrbeli za potrebe. A ni še prišla prava sila.

Druga težava je nastala v bolnici, kjer se je število bolnikov vsak dan manjšalo in večalo. Treba je bilo zagotoviti pokorščino in postrežbo, ločiti okužene reči in se ravhati po navodilih zdravstvenega sveta. Kajti izprva je bilo vse zmedeno radi upornosti zaprtih in radi popustljivosti in malomarnosti slug.

Odsek in dekurijski se v zadregi obrnejo na kapucince in prosijo očeta komisarja, ki je namestoval umrlega provincijala, da bi dal spretnega moža, ki bi vladal to zapuščeno državo.

Komisar jim ponudi očeta Felice Casati, priletnega moža, ki je bil znan po svojem človekoljubju in svoji marljivosti, po svoji strogosti in blagosti ob jednem. Za njegovega tovariša in služabnika jim ponudi očeta Michele Pozzobonelli, mladega, a resnega in strogega moža.

Mej velikim veseljem prideta 30. sušca v bolnico. Predsednik zdravstvenega odbora ju pelje naokrog, skliče vse sluga in uradnike, ter jim pové, da je od sedaj tu gospodar z neomejeno oblastjo oče Felice.

Ko se nabere še več bolnikov, pride še več kapucincev in tu nadzorujejo, izpovedujejo, strežejo, upravljajo, kuhajo, pazijo na obleko, umivajo, kar je baš treba. Oče Felice vedno skrbi, po noči in po dnevi hodi po hodnikih, sobah, po tem velikanskem prostoru, sedaj s sulico v roki, sedaj v rasevini, vse urejuje, miri, posluša pritožbe, preti, kaznuje, kara, hrabri, otira in preliva solze. Loti se ga kuga, a ozdravi in z novo marljivostjo oskrbljuje svoja dela. Njegovi sobratje večji del drug za drugim udano izdihnejo dušo.

Res je bil to čuden pripomoček, čuden kot nesreča in tedanji časi. Če bi ne vedeli družega, to bi nam dokazoval, kako surova je bila tedanja človeška družba. Kajti oni, ki bi imeli za to važno stvar skrbeti, odstopili so jo raje ljudem, katerim se ta služba ni prav nič prilegala.

Na vsak način pa se je v tem kazala moč in spretnost, katero more človekoljubje pokazati v vsch zadevah, da so ti ljudje tako vrlo reševali svojo težavno nalogo. Lepo je uže, če kdo sprejme tako službo samó radi tega, ker je neče prevzeti nikdo drugi, samo zato, da služi in čaka bolj zavidanja vredne nego zavidane smrti. Lepo je že bilo, da so kapucincev ponudili službo samo radi tega, ker je bila težavna in opasna, ker so imeli samo oni mrzlo kri, katero je treba imeti ob tacihi prilikah.

Zato hrabrost in napor kapucincev za služita, da ju omenimo z občudovanjem, ginenostjo in hvaležnostjo, katero dolgujemo onim, ki svojim bližnjikom ne izkazujejo dobrot iz dobičkaželjnosti.

„Če bi ne bilo teh očetov“, pravi Tadino, „poginilo bi celo mesto. Občudovanja vredno je, koliko dobrega so storili v kratkem času brez pomoči mesta, koliko tisoč bolnikov so rešili s svojo marljivostjo in skrbnostjo.“

Za časa vlade očeta Felice je bilo tu skoro petdeset tisoč ljudi, kot pravi Ripamonti. Ta pravi, da bi moral govoriti o tem možu, če bi moral pripovedovati o dobrih delih, ne pa o bedi v mestu.

Tudi ljudstvo ni več trdovratno tajilo kuge, ki se je širila in širila vedno naprej. Kmalu se je polotila tudi imenitnejših ljudi, potem ko je delj časa razsajala mej ubožci.

Omeniti nam je tudi mej temi nadzdravnika Settala.

Nazadnje so vender priznali, da je imel mož prav. Oboleli so za kugo on, žena, dva sinova in sedem poslov. On in jeden sin se rešita, drugi pa umro. (Dalje sledi.)

Cisto medicin. ribje olje.

Deželna
lekarna



pri Mariji
Pomagaj

Cubar, Primorsko, septembra 1900.

Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobrotu Vašog neprecenljivega dobrot in pristnog medicinskog ribjog olja, katerog že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarnar naročam in uporabljam za sebe in svojo rodino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

839 10 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr. Razpošilja vsak dan z obratno pošto

dež. lekarna pri Mariji Pomagaj
Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

Cena žitu na dunajski borzi
dné 23. novembra 1900.

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K	7-76	do K	7-77
Rž za pomlad		7-60	»	7-61
Tursica za maj-jun		5-29	»	5-30
Oves za pomlad		5-88	»	5-89

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

čas opazovanja	stanje barometra v mm.	temperatura po Celziju	vetreži	nebo	padavina v 24 urah
23. 9. vveč	733-9	6-8	sl. svzh.	dež	
24. 9. jut.	730-9	5-4	sl. jvzh.	dež	13-3
24. 9. popol.	731-9	8-0	sl. jug	sk. oblak.	
Srednja večerajšnja temperatura 6-9°, normala: 1-9°.					

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo

od dné 18. okt. do dné 24. nov.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg	1-28		Pšenična moka 100 kg	27-40	
» II. »	1-12		Koruzna »	17-40	
» III. »	96		Ajdova »	32-50	
Teletje meso »	1-29		Fizol, liter.	16	
Prasičje » sveže	1-40		Grah, »	20	
» prek.	1-45		Leča, »	24	
Koštrunovo meso »	80		Kaša, »	22	
Maslo »	2		Ričet, »	22	
Surovo maslo »	1-90		Pšenica » 100 kg	16	
Mast prasičja »	1-40		Rž »	14	
Slanina sveža »	1-36		Ječmen »	13-20	
» prekajena »	1-44		Oves »	13	
Salo »	1-20		Ajda »	18	
Jajce, jedno »	10		Proso, belo, »	17	
Mleko, liter »	16		» navadno »	14	
Smetana, sladka liter »	80		Koruzna »	16-60	
» kislá »	80		Krompir »	4-40	
Med » » kg	1-20		Drva, trda, m³	7-80	
Piščanec » »	1-20		» mehka, »	5	
Golob » »	45		Seno, 100 kg »		
Raca » »	1-60		Slama, »		
Zajec » »			Stelja, »		

Poslano.

1041 1-1

Udano podpisani govoril bodem prihodnji ponedeljek, dné 26. t. m., zvečer ob 7. uri v areni Narodnega doma o nevrasteni. Povedati hočem, kakšen sem bil pred boleznijo, kako se je ista začela in razvila, kako sem se ozdravil, in slednjič, kako hočem drugim pomagati v svojem zavetišču, seveda z dovoljenjem c. kr. deželne vlade.

K temu predavanju vabim vse interesele najudaneje.

Dr. Ivan Jan,

magistratni tajnik v pokoji.

Poslovilo.

Pri odhodu iz Sele na nov odkazani mi delokrog v Semič kličem vsem prijateljem in znancem, kakor tudi vsem svojim dobrim dosedanjim župljanom, s katerimi se mi ni bilo mogoče posloviti osebno, prisrčni in preiskrni „z Bogom“!

Povem pa pri tej priliki tudi onemu inteligentnemu izivatelju v Slov. Nar. št. 2684, kojeva je moj odhod vzrok krokodilovih solza: Poznam Vas in Vaše solze ter želim tudi Vam: Naj se vam ne godi nikdar slabše, kakor se Vam godi danes!

Matija Erzar,

župnik.

Napise in slikanje grbov

obrtin in trgovskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici tvrdka BRATA EBERL v Ljubljani, Franciškan-ske ulice. 228 18 11-6

Vnanja naročila proti povzetju.

V zavodu Marijinih bratov v Gradcu, Kirchengasse št. 1, sprejme se

priden hlapec

s 16 kron mesečne plače, prostim stanovanjem, dobro postrežbo in prostim perilom. Znanje nemškega jezika ni potrebno.

Spridevala naj se pošljejo tja najdalje do 28. t. m. Priporočeni po kakem gosp. duhovniku ima prednost. 1047 3-1

Domača umetnost!

Podobarski in pozlatarski atelje

ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani

Kolodvorske ulice št. 22

60 52-46 v hiši gosp. Wessner-Jeve

se priporoča prebrati duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje vsakovrstnih strogo umetniško izvršenih

lesenih

oltarjev

v raznih slogih

* kipov *

in svetniških soh

od kamena, gipsa ali lesa itd.

Oltarne skupine

iz različnega materijala.

Priznana umetniško dovršena dela!

Priznana pisma so na razpolago.

Domača

tvrdka!



J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča osobito preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izborna svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, 251 12-12 turistiskih klobukov, čepic,



Tovarniška zaloga lodnatih klobukov c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Spretna prodajalka

se išče za kmetijsko društvo na lgu do 15 decembra 1900 ali 1. januvarija 1901.

Pojasnila daje načelstvo. 1043 2-2

IVAN KORDIK v Ljubljani

Prešernove (Slonove) ulice št. 10—14

priporoča svojo veliko zalogo 977 4-4

gumijevih čevljev,

zimskih copat

za Miklavža

vsakovrstne igrače

po najnižji ceni na

drobno in debelo.

Za čevljarje, sed'arje in krojače vsakovrstne potrebščine.

Vsprejme takoj trgovskega učenca.



Zanesljivo pristna vina
črna in bela
iz istrskih in dalmatinskih vinogradov
priporoča 998 10 10
C. Zalaznik v Pulju (Pola).
Cene brez konkurence.

Pekovski vajenec,

15—17 let star, sprejme se takoj v pekariji Sv. Petra cesta 50 Ljubljana.

Natančneje se poizvé istotam. 1040 2-2

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini

v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega

blaga po nizkih cenah.

Opezarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-

višji izbi po najnižjih cenah.

170 78

Jan. Dogan-a

mizarski pohištveni obrt

536 24 v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 19 (v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno

zalogo

vsakovrstnega likanega

in politiranega

pohištva.



Naročila se točno izvršujejo.

Cenilnik s podobami nastonj in franko.

DOBRA VARČNA KUHINJA.

Juhina zabela Maggi prekosi vse druge; vsako juho in slaboten bulon stori v trenutku dober in redilen, — le nekoliko kapljic je treba — Dobi se v izvornih stekleničkah po 50 vinarjev po vseh prodajalnicah delikates, dišav, kolonialnega in specerijskega blaga. Izvirne steklenice se po ceni napolnujejo z novo juhino zabelo Maggi-jevo. 168 12-10

Nakit za božična drevesca in svoče.

F. M. Schmitt
Pred škofojo štev. 2.
priporoča p. n. občinstvu
svojo skrbno odbrano sa-
logo 1022 4-2
galanterijskega blaga
in
igrač
za
Miklavža in Božič
po najnižjih cenah.
Razstava v 2. nadstropji.
Dobitke za tombolo in strelske klube

Kranjske klobase
velike po 18 kr., čisto prešicevo meso, šunke brez
kosti po 90 kr. klg., suho meso in slanina po 70 kr.
pečenka iz prešicevega mesa, kilogram 80 kr., friša
čeva prešiceva nasoljena 17 kr. komad — pošilja po
poštnem povzetju
980 6-6 Janko Ev. Sirc v Kranju.

Sloveči profe-
sorji zdravilstva
in zdravniki pri-
poročajo

Želodčno *
* tinkturo
lekarnarja Piccoli
v Ljubljani
dvornega založni-
ka Nj. Svetostipa-
peža



kot želodec
krepkuje in
tek vzbujajo-
če, dalje kot pre-
bavljenje in
telesno od-
prtje pospeš-
uje sredsvo, po-
sebnost onim, ki
trpi na navadnem
telesnem za-
prtju.

Razpošilja se proti povzetju v škatljah po 12 in
III. več stekleničic. 591 50-21

**Elegantne
klobuke
za dame in otroke,
čepice
za dečke in deklice**
priporoča po zelo niski
ceni 889 8
Karol Recknagel,
Mestni trg št. 24.

Zaloga Karl Giani-jevih vezil in tkanin

FELLINGER in HASSINGER
o. in kr. dvorni založniki. 114 26-15
Cerkvena oblačila, društvene zastave itd.
Dunaj, I., Seilergasse 10, „Göttweigerhof“.
Krasni cenik z nad 300 podobami brezplačno.

Št. 13.321.

Razglas 1046 1-1

Dne 2. januarja 1901. l. ob 10. uri dopoldne vršilo se bode v deželni
hiši (Turjaški trg št. 3)

XIII. žrebanje obveznic 4^o kranjskega dež. posojila.
Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 13. novembra 1900.

Na najvišje povelje Nj. c. in k. apost. Veličanstva

XXI. c. kr. državna loterija
za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija — edina v Avstriji za-
konito dopuščena — ima 18.122 dobitkov v goto-
vem denarju v skupnem znesku 418.640 kron.

Glavni dobitke znaša
200.000 kron
v gotovem denarju.

Za izplačilo dobitkov jamči c. kr. loterijski urad.
Žrebanje nepreklicljivo dne 13. decembra 1900.

Jedna srečka stane 4 krone.

Dobiti so srečke pri državni loteriji na Dunaji,
I., Riemergasse 7, po tabačnih trafikah, loterijah, pri
davkarjih, poštah in brzojavnih pa železniških uradih,
po menjalnicah itd. Načrt loterije brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

C. kr. vodstvo državne loterije.
Oddelek za državne loterije.
119 10-7

Valentin Accetto
zidarski mojster
v Ljubljani, Trnovski pristan 14,
se priporoča slav. občinstvu, prečast. duhov-
ščini, gg. podjetnikom in društvom za vsa
ter raznotera 90 18

zidarska dela.
Prodaja tudi iz lastne opekarne
opeko vseh vrst.

HERBABNY-jev
podfosfornasto-kisli
apneno-železni sirup

Ta 31 let z največjim uspehom rabljeni prsi
sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, po-
manjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje
prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi.
Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči
obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raz-
topljive fosforno-apnene soli, ki so v njem,
pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo
narejanje kosti.

Cena steklenici 2 K 50 h, po pošti 40 h
več za zavijanje.

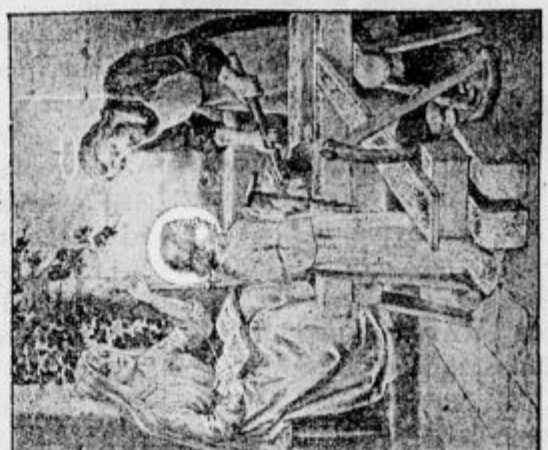
Prosimo, da se
vedno izrecno zahteva Her-
babny-jev apneno-že-
lezni sirup. Kot znak iz-
vora se nahaja v steklu in
na zamašku ime „Her-
babny“ vtisnjeno z vzv. se-
nimi črkami in nosi vsaka
steklenica poleg stoječo
uradno registrirano varstveno znamko,
na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče
Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
VII./1, Kaiserstrasse 73 in 75.
V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v
Ljubljani in drugod. 120 20-1

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani:
A. Mardetschlager, Gabr. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy,
J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher;
Reka: F. Prodram, G. Prodram, A. Schindler, Ant.
Mizian; Breze: G. Esässer; Sovodenj: F. Kordon;
Celovec: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kometter,
V. Hauser; Novo mesto: A. pl. Sladoviz; Št. Vid:
A. Reichel; Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A.
Suttina, A. Filippi, J. Serravallo, E. pl. Leitenburg,
P. Prendini, M. Ravasini; Boljak: Jobst & Schneider,
L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Velikovec: J.
Jobst, Volšperk: J. Huth.

Koncem tega meseca izide in se bode
dobivala na drobno in debelo v **KATOLIŠKI
BUKVARNI** in pri **NICMAN-u** (v pro-
dajalni katol. tiskovnega društva) v Ljubljani:

PRATIKA
L. Družinska 176.
za navadno leto 1901.
(365 dni.)



V Ljubljani.
Zal. Alojzij Pöck, revizor „Gospod. zveze“ — Katoliška Tiskarna.
Cena: 12 krajcarjev = 24 beličev.
Cenike za razprodajalce pošiljata na željo in zahtevo
Katoliška Bukvarna in H. Nicman v Ljubljani.

Št. 1017.

Razpis služeb. 1021 2-2

Na mestni nemški dekliški šolazrednici je stalno popolniti
dvoje na novo ustanovljenih učnih mest.

Prosilke za razpisani mesti naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potom vlagajo
vsaj do 10. decembra t. l.

pri podpisnem c. kr. mestnem šolskem svetu.
Zakasnele ali pa pomanjkljive prošnje se ne bodo upoštevale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dne 8. novembra 1900.

Št. 1442.

Razglas. 1020 3-3

Pri mestni občini kranjski je izpraznjena
služba policijskega stražnika

z letno plačo 720 kron, oziroma 600 kron, prostim stanovanjem in službeno uniformo.
Prosilci, zmožni slovenskega in nemškega jezika, naj vložijo prošnje z dokazili spo-
sobnosti do 1. decembra t. l. pri županstvu.
Prednost imajo dosluženi vojaki in žandarmi.

Županstvo v Kranju,
15. dne novembra 1900.

NAZNANILO.

V spomin proslave 50letnega vladanja Nj. Veličanstva skle-
nila je zdravniška zbornica kranjska v svoji seji dne 8. novembra 1898 vsako
leto na dan 2. decembra razdeliti svojim sredstvom primerno svoto med
zdravnike kranjskega zborničnega okoliša, ki so podpore potrebni.

Letos je v ta namen določenih 200 kron.
Prošnje vložiti naj se do 30. novembra t. l. pri predsedništvu zdrav-
niške zbornice kranjske.

Za predsedništvo zdravniške zbornice kranjske:
Dr. vitez Bleiweis.

1042 1-1

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,
v Knezovi hiši,
obrestuje hranilne vloge po 61 12-11

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,
Telefon štev. 57.

DR. JANKO BREJC

zagovornik v kazenskih zadevah

v Ljubljani, na Dunajski cesti
Medjatova hiša.

889 15



Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenje postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejši spoštovanjam se priporoča 502 52-25

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Pariška svetovna razstava 1900: „Grand Prix“.
Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno
le
z



S. Peterburške
galoše
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

978 10-4

Vsak dan jih izdela
tovarna

40.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.

Na drobno na prodaj v vsaki boljši prodajalni čevljev, gumi in modnega blaga.



K
SEZONI

Preporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev itd. teh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na 730 20-15

trocevne puške

Alere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo. — Ker pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z veselo postojanjem

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

IVAN MILAVEC

izdelovatelj orgelj

v Ljubljani, Cerkvene ulice št. 19

se najuljudneje priporoča prečastiti duhovščini za izdelovanje

novih cerkvenih orgelj

po najnovejših in preskušanih sestavih, z večletnim poročtvom. Nadalje se priporoča tudi za vsa v to stroko spadajoča popravila (predelavanje, vglasevanje itd.), katera se izvršujejo točno in po najnižjih cenah. 956 7

A. Mozetič

Ljubljana, Stari trg šte. 21, Ljubljana,
v Rodeževi hiši, poleg Zalaznika.

Usojam si priporočati slavnemu občinstvu svojo zalogo raznovrstnega zimskega in družega blaga, kakor:

Normalne lovske in bele srajce za gospode, ovratnike, manšete in kravate. Dalje blouze, šerpe rokavice, moderce od 1 K do 8 K

Nadalje imam veliko zalogo zimskih otročjih oblek, raznovrstnih havbic, pletenih jopic, nogovic, rokavic, predpasnikov itd.

Vabim torej cenjene odjemalce, da si ogledajo mojo bogato zalogo, ter zagotavljam slavnemu občinstvu solidno in točno postrežbo ter jako nizke in ugodne cene.

Odličnim spoštovanjem

1025 3-3

A. Mozetič.



Kwizdov

korneuburški živino-redilni prašek

je dijetilno sredstvo za konje, goveda in ovce. Že 50 let se rabi v premnogih hlevih, ako živali nočejo jesti, če slabo prebavajo in za zboljšanje in namnoženje mleka pri kravah. Cena: ena skatla 1 K 40 h pol skatle 70 h. Pristno je samo z gori označeno varstveno znamko ter je dobiti po vseh lekarnah in prodajalnicah dišav.

Glavna zaloga: II 631 20-7

Frane Jan. Kwizda,

c. in kr. avstr.-oger., kr. rumunski in knj. bulgarski dvorni založnik
okrožni lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Slovenci!

zahtevajte

barvene

razglednice

domačega izdelka: Rožnik,

Šmarna gora, Fužine, Medvode,

Hamnik, Narodna noža itd., dalje za

božično, novoletno in velikonočno

dobo, koje je založila trdka

ž. Turk, v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Vsprejema naročila na vsakovrstne razglednice ter je izvršuje po najnižji ceni.

Preselitev prodajalne!

Usojamo si uljudno naznaniti, da smo našo

glavno modno in manufakturno trgovino

v Frišovo palačo,

Prešernove (Slonove) ulice šte. 1

premestili in vse zalove naših filijalk ondi zjedini.

Radi tega nam je mogoče gledé prostora preobilo in pri selitvi poškodovano blago izvanredno po ceni oddati, ter se bode isto o priliki

velike božične prodaje

katera se prične v sredo 20. listopada 1900, prodajalo.

Kot posebno ceno in priporočljivo omenjamo:

Flanelaste obleke v kartonih 7 m. vse skupaj samo gld. 1-60

volnene obleke " " " " " " " " 1-50

suknene obleke za dame " " " " " " " " 2-50

Sukneno blago, angleška in brnska sukna, srajce, ovratniki in kravate se prodajajo po vsaki prikladni ceni.

Izven tega doide v kratkem velika pošiljatev

preprog in platnenega blaga

kar smo prilično po jako ugodni ceni kupili in nam je mogoče isto ravno tako ugodno prodajati.

Od 20. listopada naprej se bodo tudi vsi drugi predmeti naše trgovine po znatno znižanih cenah prodajali. Z odličnim spoštovanjem

Konrad Schumi & Comp.

„pri novi tovarni“.

1029 3-3

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Stanje hranilnih vlog 30. sept. 1900
čez 5 milijonov kron.

Denarni promet v devetih mesecih
čez 17 milijonov kron.

Ljudska posojilnica

preje: Gradišče štev. 1, sedaj: Kongresni trg štev. 2, I. nadstropje
sprejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan in jih obrestuje po

4¹/₂%

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 gld. čistih 4 gld. 50 kr. na leto.

Stanje hranilnih vlog 30. septembra 1900:
5,853.620 K 97 h.

Promet v mesecih od 1. jan. do 30. sept. 1900:
17,740.643 K 16 h.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. oktobra 1900.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška,
knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v
Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Ivan Kregar,
načelnik okrajne bolniške blagajne
v Ljubljani.

Dr. Viljem Schweitzer,
odvetniški koncipijent v Ljubljani.

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blagajnik „Ljudske
posojilnice“.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polji.

Josip Kastelic,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4,

priporoča se prečastiti duhovščini v

izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, cingulum in vsakovrstne šemise, kakor tudi vsa druga v to stroko spadajoča dela natančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da zvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Slav. p. n. občeinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovšem kroju, natančno po meri.

86 43

Zunanja naročila točna. — Cene primerno nizke



Puškar

Fr. Kaiser

v Ljubljani

priporoča za dōbo lova ter pošilja

puške

in vse druge lovske potrebščine

katerih ima veliko zalogo.

753 18

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijskih 20,000.000 K.

Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plzni, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dnó 23. novembra.	
Skupni državni dolg v notah	98-45
Skupni državni dolg v srebru	97-90
Avstrijska zlata renta 4%	115-40
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	98-30
Ogerska zlata renta 4%	115-
Ogerska krona renta 4%, 200	90-35
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1693-
Kreditne delnice, 160 gld.	657-
London vista	240-65
Vemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. valj	117-70

Dnó 23. novembra.	
20 mark	23-53
20 frankov (napoleonor)	19-19
Italijanski bankovci	90-65
C. kr. cekini	11-36
3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	172-
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	164-
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	209-
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	94-25
Tisine srečke 4%, 100 gld.	-
Dunavske vravnave srečke 5%	259-

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106-
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	93-75
Prioritetne obveznice državne železnice	414-
južne železnice 3%	333-
južne železnice 5%	119-75
dolenjskih železnic 4%	99-50
Kreditne srečke, 100 gld.	401-
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	350-
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	45-
Ogerskega	33-
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	14-75
Rudolfove srečke, 10 gld.	59-

Salmove srečke, 40 gld.	180-
St. Genois srečke, 40 gld.	201-
Waldsteinove srečke, 20 gld.	-
Ljubljanske srečke	50-
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	269-
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gld. st. v	6210-
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	807-
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	114-
Splošna avstrijska stavbiarska družba	155-
Montanska družba avstr. plan.	434-
Trboveljska prometarska družba, 70 gld.	408-
Papirnih rubljev 100	254-

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“
I., Wellzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnili so vseh gospodarskih in finančnih stvarah,
potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vsotni svetli za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.